

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม
Factors Influencing the Debt of People in the Municipality
Mahasarakham Province

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ปิยะวรรณ

ยางคำ

ธันวาท

วิมลชัยฤกษ์

กฤษณา

อาษาศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณการวิจัย ปีงบประมาณ 2561)

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม
Factors Influencing the Debt of People in the Municipality
Mahasarakham Province

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ปิยะวรรณ

ยางคำ

ธันวาคม

วิมลชัยฤกษ์

กฤษณา

อาษาศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณการวิจัย ปีงบประมาณ 2561)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยทำการสรุป และมีประเด็นสำคัญการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเกี่ยวข้องกับภาระหนี้สิน แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่ผู้ตอบเป็น เพศหญิง อายุ 41 – 45 ปี สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท และสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน บ้านตนเอง
2. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีหนี้สินมาแล้ว 1 – 5 ปี เป็นหนี้จากสถาบันการเงินของภาครัฐเป็นแห่งแรก ก่อหนี้สินครั้งแรกเพื่อที่อยู่อาศัย ปัจจุบันมีหนี้สินจากสถาบันการเงินที่แห่ง (รวมบัตรเครดิตเงินสด) 1 – 2 แห่ง ปัจจุบันมีหนี้สินจำนวนเท่าใด 300,001 – 500,000 บาท ชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 5,001 – 10,000 บาท ชำระหนี้สินด้วยวิธี หักผ่านบัญชีธนาคาร คาดว่าจะชำระหนี้สินทั้งหมดภายในระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป ลักษณะของรายได้ที่ท่านได้รับในปัจจุบันเป็นแบบรายเดือน ลักษณะของรายรับ – รายจ่าย คือ รายรับน้อยกว่ารายจ่าย ปัจจุบันมีรายได้จากอาชีพเสริม ท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมจำนวน 0 บาท ไม่มีใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต ต้องดูแลรับผิดชอบคนในครอบครัวจำนวน 2 – 3 คน และปัญหาหนี้สินทำให้ท่านมีความเครียดในระดับมาก

3. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว

3.1 ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของท่าน จะทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้ เมื่อท่านมีรายได้เข้ามา ท่านจะจัดสรรรายได้ก่อนนำไปใช้จ่ายอยู่เสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะช่วยลดภาระหนี้ของท่านได้ และท่านเชื่อว่าการนำข้อมูลรายได้ มาบันทึกจะช่วยให้ท่านทราบถึงรายได้คงเหลือที่แท้จริง และทำให้ท่านสามารถจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น

3.2 ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ท่านเชื่อว่าการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยลดรายจ่าย ที่ไม่จำเป็น และเป็นการสร้างวินัยการใช้เงินที่ดีให้แก่ท่านอีกด้วย ท่านจะนำค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นทั้งหมด มาเรียงลำดับตามความสำคัญของค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายก่อนเสมอ และท่านควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และพยายามลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3.3 ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ในช่วงที่สินค้ามีการจัดโปรโมชั่น เช่น การส่งชิงโชค การลดราคาและการแจกของแถมอยู่เสมอ ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ตามคำบอกเล่าจากญาติ พี่น้อง หรือคนสนิท เพราะท่านเชื่อว่าจะได้รับสินค้าและบริการที่ดีจริง และท่านเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้สอบถามความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพราะเชื่อว่าท่านได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับทุกคนในครอบครัวของท่านแล้ว

3.4 ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ท่านเชื่อว่าการออมเงินเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นคงและทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านดียิ่งขึ้น ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อลดภาระหนี้สินในครอบครัวท่าน และท่านคิดว่าภาระหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน และรถยนต์ ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้กับท่านและครอบครัว

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของท่านจะทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้ เมื่อท่านมีรายได้เข้ามาท่านจะจัดสรรรายได้ก่อนนำไปใช้จ่ายเสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะช่วยลดภาระหนี้ของท่านได้ และท่านเชื่อว่าการนำข้อมูลรายได้ มาบันทึกจะช่วยให้ท่านทราบถึงรายได้คงเหลือที่แท้จริง และทำให้ท่านสามารถจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติพร วีระมโนกุล (2545 : 9 – 10) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพที่สนองต่อความต้องการของตนเองมากที่สุด การเลือกอาชีพได้ถูกต้องจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ และการมีอาชีพที่ดีจะสร้างรายได้หรือผลตอบแทนที่เพียงพอต่อตนเองและคนในครอบครัว หากรายได้ไม่เพียงพออาจทำให้แต่ละครอบครัวก่อหนี้สิน ดังนั้น ประชาชนควรจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เพื่อลดปัญหาหนี้สินที่จะตามมา

2. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ท่านเชื่อว่าการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และเป็นการสร้างวินัยการใช้เงินที่ดีให้แก่ท่านอีกด้วย ท่านจะนำค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นทั้งหมด มาเรียงลำดับตามความสำคัญของค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายก่อนเสมอ และท่านควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและพยายามลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี เอี่ยมล่อภักดี. (2551 : 100) กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริโภคในด้านครอบครัว เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการซื้อสินค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วย พ่อ แม่ และญาติพี่น้อง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการซื้อทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการอบรม สั่งสอน เปรียบเทียบกับครอบครัวที่สร้างภายหลังประกอบด้วย พ่อบ้าน แม่บ้าน หรือลูกหลานมีอิทธิพลทางตรงต่อการตัดสินใจซื้อ บทบาทของแต่ละครอบครัวแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังนั้น ทุกคนในครอบครัวจะต้องควบคุมค่าใช้จ่าย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว คือ ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ในช่วงที่สินค้ามีการจัดโปรโมชั่น เช่น การส่งชิงโชค การลดราคาและการแจกของแถมอยู่เสมอ ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ตามคำบอกเล่าจากญาติ พี่น้อง หรือคนสนิท เพราะท่านเชื่อว่าจะได้รับสินค้าและบริการที่ดีจริง และท่านเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้สอบถามความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพราะเชื่อว่าท่านได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับทุกคนในครอบครัวของท่านแล้วซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (มุกดา โคหวกุล 2559 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงิน จะช่วยให้การจัดการในด้านการเงินของแต่ละบุคคลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และสามารถที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในอนาคตอย่างที่ตั้งใจไว้อย่าง มีประสิทธิภาพ รู้จักวางแผน เพื่อให้เกิดการ

ตัดสินใจทางการเงินที่ดี วางแผนการเงินส่วนบุคคล มีหลายรูปแบบ เช่น การวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์ การวางแผนด้านหนี้สิน การวางแผนการออมและการลงทุนเพื่อสอดคล้องกับแนวคิดของ (กำพล สุทธิพิเชษฐ์, 2557)

4. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความต้องการสินทรัพย์ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ท่านยินดีที่จะมีการเกิดหนี้สินเพื่อให้ได้ครอบครองในสิ่งที่ท่านต้องการ ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการคิดวางแผนหารายได้เสริมหรือแหล่งเงินทุน เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของท่าน ท่านเชื่อว่าการมีทรัพย์สินเงินทองมากมายจะทำให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อน และญาติพี่น้อง ท่านคิดว่าผู้ที่มีทรัพย์สินเงินทองมากมายจะเป็นผู้ที่มีความสุข มากกว่าบุคคลอื่น ท่านเชื่อว่าการครอบครองทรัพย์สินเงินทองเป็นจำนวนมากแสดงถึงฐานะและชนชั้นทางสังคม โดยไม่คำนึงว่าเงินจำนวนนั้นได้มาจากการกั๊ยืม การได้ครอบครองหรือเป็นเจ้าของทรัพย์สินต่างๆเป็นความต้องการ และสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของท่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สรา ชื่นโชคสันต์ สุพริศร์ สุวรรณิก และธนชพร สุขสุเมฆ. 2562) กล่าวว่า ด้านความต้องการสินทรัพย์ เป็นแรงจูงใจจากสาเหตุของการเกิดหนี้สิน เพราะเป็นความต้องการจากแรงขับของมนุษย์ที่ชอบในความสะดวกสบาย การมีสินทรัพย์ไว้ในครอบครองจะทำให้เป็นที่ยอมรับของญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงานและสังคมในทางด้านวัตถุ

5. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก เพศชายหรือเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยว่ารายได้ที่เพียงพอจะไม่ก่อให้เกิดภาระหนี้ สำหรับโดยรวม ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัวและด้านความมั่นคงของครอบครัว เพศชาย เพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระหนี้สิน แตกต่างกัน เนื่องจาก เพศชายและเพศหญิงมีการวางแผนเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค ไม่เหมือนกัน ค่านิยมในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าไม่เหมือนกัน และการสร้างความมั่นคงให้ครอบครัวก็มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จันทร์เพ็ญ เพชรมาลัยกุล, 2541 : 106) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อเคหะกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาอ้อย สวน อุดสาหกรรมโรจนะ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อเคหะไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเพศและอายุที่แตกต่างกันจะได้รับเงื่อนไขจากธนาคารพาณิชย์ ไม่แตกต่างกัน

6. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม แตกต่างกัน เนื่องจาก อายุ แตกต่างกัน จะมีความคิด ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ประชาชนถึงแม้จะมีอายุต่างกัน แต่บางคนยังติดการบริโภคนิยม เช่น ต้องการสร้างบ้านใหญ่โตเพื่ออวด ต้องการมีรถไว้ประดับบารมี สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อนิรุท พิพัฒน์ประภา. 2549 : 106) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของเกษตรกร ในจังหวัดนครราชสีมา มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การออมของเกษตรกรมากที่สุด คือปัจจัยด้านนโยบายทางการเมือง ซึ่งเป็นเป็นผลมาจากนโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร รองลงมาการขาดเงิน จากรัฐบาลที่มีความล่าช้า รองลงมาคือ

ปัจจัย ด้านโครงสร้างสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางสังคม และ เศรษฐกิจ ซึ่งทำให้ราคาสินค้าที่ต้องใช้ในการดำรงชีวิตสูงขึ้น ปัจจัยด้านความสามารถในการปรับตัว ซึ่งเกิดจากภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างเฉียบพลันทำให้ไม่สามารถปรับตัวเพื่อรับ สถานการณ์ ได้อย่างทันท่วงที และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเกษตรกรขาดการวางแผนการใช้จ่าย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขาดความรู้ที่ถูกต้องในการวางแผนทางการเงินที่เป็นระบบตามลำดับ อีกทั้งต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนว ทางแก้ไข ปัญหา ความยากจนของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมาให้ลดลง

7. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม แตกต่างกัน เนื่องจาก สถานภาพที่ แตกต่าง ทำให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมที่ต่างกันจึงทำให้มีความคิดเห็นต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ (อาทิตย์ คงเขียว, 2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องเช่า ในเขตอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า ด้านประชาชนศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 ปี แต่ไม่ถึง 30 ปี สถานภาพ โสด ผลการทดสอบสมมติฐาน ด้านประชาชนศาสตร์ พบว่า อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ด้านประสบการณ์การเช่า ราคาเช่าที่เคยพัก เหตุผลสำคัญที่ย้ายออกที่พักเดิมที่แตกต่างกัน ด้านปัจจัยในการเช่าพักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยค่าเช่าห้องในปัจจุบันค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ที่แตกต่างกัน ทำให้ความพึง พอใจของผู้ใช้บริการห้องเช่าในเขตอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน

8. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน เนื่องจาก การที่ประชาชนมี การศึกษาเพิ่มมากขึ้น ต่างมีความคิด หลายมุมมอง บางคนที่มีความรู้มากขึ้นก็ต้องการมีการที่ใหญ่โต มีราคาแพงเพื่อเพิ่มฐานะทางสังคม งานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รุ่งนภา จิตต์รัก, 2551) งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยพฤติกรรมการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ในด้านผลิตภัณฑ์ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และ เพศ อายุ อาชีพ มี ความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ในด้านส่งเสริมการขาย

9. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน เนื่องจาก อาชีพที่แตกต่างกัน จะมีรายได้ต่างกัน ทำให้การก่อหนี้สินของประชาชนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เพ็ญศรี บรรทัดธรรม, 2550 : 44) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการด้าน สินเชื่อเคหะกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาย่อย สวนอุตสาหกรรมโรจนะ อาจเนื่องมาจากอาชีพแต่ละอาชีพ มีช่องทางในการขอสนับสนุนสินเชื่อที่แตกต่างกัน โดยอาชีพ ราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีสิทธิสวัสดิการจากภาครัฐ เช่น ข้าราชการ ครู มีสวัสดิการกู้เพื่อ ที่อยู่อาศัยผ่าน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นต้น หรืออาชีพ 90 พนักงาน บริษัทเอกชนบางแห่งมีการทำสัญญาสวัสดิการกับผู้ให้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยจะให้สิทธิ ในการกู้วงเงินสูง ระยะเวลาสั้น แต่ต้องตัดเงินเดือนเพื่อชำระเงินกู้ เป็นต้น

10. ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน จะทำให้มีหนี้ต่างกัน เพราะฐานรายได้ของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อการก่อหนี้ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จเร ขวัญบุญจันทร์, 2548 : 150) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัยของลูกค้าธนาคารเอเชีย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน พฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัย ด้านวงเงินกู้และระยะเวลาในการผ่อนชำระแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากรายได้ที่แตกต่างกันจะสะท้อนสถานะทางการเงินของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามส่วนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่เลือกก่อหนี้สินและมีภาระหนี้สินจากการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดินและยานพาหนะ จึงควรแนะนำให้ประชาชนควรมีการวางแผนทางการเงินที่ดีเกี่ยวกับการซื้อสินทรัพย์ และต้องพิจารณาเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายว่ามีเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

1.2 การศึกษาในครั้งนี้หน่วยงานรัฐและเอกชน ควรเล็งเห็นความสำคัญในการบริหารจัดการหนี้ของประชาชนได้อย่างถูกวิธี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการลดภาระหนี้สินของประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขโดยปลอดหนี้สิน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลถึงประสิทธิภาพในการชำระหนี้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาแนวทางป้องกันการค้างชำระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

บรรณานุกรม

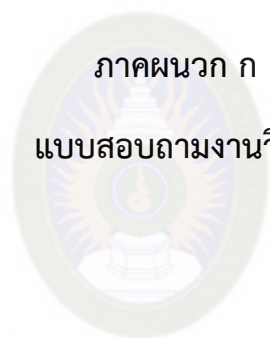
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กนกรดา มาโนชญ์นิรันดร์. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินในระบบของครัวเรือนเกษตร ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤตกร จินดาวัฒน์. (2559). **ปัญหาหนี้ในระบบและแนวทางการแก้ไขโดยภาครัฐ**. สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- การพัฒนาระบบเศรษฐกิจในประเทศไทย. (2545). **ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12**. สำนักงานคณะกรรมการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- กำพล สุทธิพิเชษฐ. (2557.). **ตลาดนัดการเงินชีวิตที่ออกแบบได้**. [ออนไลน์] ได้มาจาก http://www.khomesmilesclub.com/KHSC_Article_29.asp.
- คณิจ แก่นจัน. (2548). **สภาพการมีหนี้ในระบบของประชาชนในกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรยา ภัทรธีรานันท์. (2546). **ปัญหาหนี้เสียของสถาบันการเงินในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ**. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จเร ขวัญบุญจันทร์. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ของลูกค้าธนาคารเอเชียในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์เพ็ญ เพชรมาลัยกุล. (2541). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อเคหะ**. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จู่ไรรัตน์ เจริญรุ่ง. (2554). **ปัญหาหนี้ในระบบ**. [ออนไลน์] ได้มาจาก <http://sd-group1.blogspot.com>.
- ชาติรี สีสั่ง. (2550). **สภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการทหารประจำการ สังกัดกองพลทหารช่าง จังหวัดราชบุรี**. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิติพร วีระมนอกุล. (2545). **ความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, หลักสูตรพัฒนาแรงงานและ สวัสดิการมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ณัฐ มงคลศรี. (2540). **ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสินเชื่อธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) : ศึกษากรณีพนักงานสินเชื่อสายงานพัฒนาธุรกิจสำนักงานใหญ่**. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). **พฤติกรรมมองการณ์**. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ดวงฤทัย พรธเนศ. (2552). **รายได้รายจ่าย หนี้สินและการออม ของครัวเรือนหาบเร่แผงลอย กรณีศึกษา : ชุมชนท่าวาสุกรี**. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 11 (ฉบับปรับปรุงใหม่).
กรุงเทพฯ : บริษัทประชุมช่าง.
- ธรรมยุช นิลมณี ศรีสมร ผ่องพุ่ม และคณะ. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหา
การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
จังหวัดปราจีนบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560 : 49). กลุ่มตัวอย่าง. ได้จาก : file:///C:/Users/Dver%20Service
/Downloads/Documents/05_ch3.pdf [สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2561]
- นันทรัตน์ จิโรภาส. (2551). ภาวะหนี้สินของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนามนุษย์และสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปราณี เอี่ยมลออภักดี. (2550). การบริหารการตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- พรรณทิพย์ ศรีวิวัฒนบุศย์. (2545). จิตวิทยาครอบครัว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ หิรัญกิตติ. (2552). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- พิชญา ผลปราชญ์. (2553). หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร
จังหวัดสระแก้ว
- พูนสุข ช่วยทอง. (2548). ครอบครัวและคุณภาพเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพ็ญศรี บรรทัดธรรม. (2550). พฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการด้านสินเชื่อ
เคหะของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสวนอุตสาหกรรมโรจนะ.
วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2550). แผนี่ความดี ฉบับไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มติชน.
- มนไท จันทร์ทอง. (2556). ภาวะหนี้สินของบุคลากรในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
ราชอาณาจักร(ส่วนกลาง). วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- มุกดา ไควหกุล. (2558). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมออมของ
ประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธชัย ตันตระกูล. (2553). การบริหารจัดการการตลาด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ซีเคแอนดเอส
โพลีโตสตูดิโอ.
- รุ่งนภา จิตต์รัก. (2551). พฤติกรรมการซื้อขายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2544). การศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานบริษัท ซี.พี. เซเวน
อีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) งานนิพนธ์หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ
ทรัพยากรมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วาสนา สิ้นเปียง. (2550). **พฤติกรรมการเลือกใช้เงินกู้ในระบบของผู้กู้ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สุพิริลิมไทย, ศุภร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญญ์ลักษิตานนท์. (2543). **หลักการตลาด**. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- สรุา ชื่นโชคสันต์ สุพิริศร์ สุวรรณิก และณัษพร สุขสุเมฆ. (2562). **หนี้ครัวเรือนไทย : ข้อเท็จจริงที่ได้จาก BOT-Nielsen Household Financial Survey**. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- สนธิ สมัครการ. (2546). **การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาการของสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ.
- สุกานดา กลิ่นขจรและนรรัฐ รื่นกวี. (2555). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา : กรณีศึกษา อำเภอด่านขุนทด และอำเภอโนนสูง** คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สุดเฉลิม อ่อนเปี่ยม. (2562). **สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.2 : รายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว**. โรงเรียนปากกวันวิทยาคม.
- สุพัตรา สุภาพ. (2541). **สังคมไทยและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภณ รัตนการ. (2551). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หนี้**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- อนิรุช พิพัฒน์ประภา. (2549). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการร้านค้าปลีก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการจัดการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- อาทิตย์ คงเขียว. (2551). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องเช่าในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี**. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Personal Loans. (2019). **Average Household Debt in Singapore**. [ออนไลน์] ได้มาจาก <https://www.valuechampion.sg/average-household-debt-singapore>
- William R. Cline. (1982). **World Inflation and the Developing Countries**. By William R. Cline and associates. [ออนไลน์] ได้มาจาก <https://www.cambridge.org/core/journals>

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประกอบวิจัยของอาจารย์ปิยะวรรณ ยางคำ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตามข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อให้การวิจัยมีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 7 ข้อ
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 16 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน	

ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ จำนวน 21 ข้อ

1. ลักษณะรายได้ของครอบครัว	จำนวน 5 ข้อ
2. พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	จำนวน 6 ข้อ
3. ค่านิยมของครอบครัว	จำนวน 5 ข้อ
4. ความมั่นคงของครอบครัว	จำนวน 5 ข้อ
2. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและจะไม่มีการนำเสนอข้อมูลของท่านไปเปิดเผยที่ใด
3. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาวปิยะวรรณ ยางคำ โทร. (081-3697270)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

เขต 1 : ชุมชน..... เขต 2 : ชุมชน..... เขต 3 : ชุมชน.....

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 20 ปี

20 – 25 ปี

26 – 30 ปี

31 – 35 ปี

36 – 40 ปี

41 – 45 ปี

46 – 50 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หม้าย

หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

5. อาชีพ

ข้าราชการ

พนักงานราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

รับจ้างทั่วไป

เกษตรกร

แม่บ้าน/พ่อบ้าน

เกษียณอายุ

อื่นๆ โปรดระบุ_____

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

น้อยกว่า 10,000 บาท

10,000 – 15,000 บาท

15,001 – 20,000 บาท

20,001 – 30,000 บาท

30,001 – 40,000 บาท

40,000 บาท ขึ้นไป

7. สถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

บ้านตนเอง

บ้านของบิดา – มารดา

บ้านญาติ/พี่น้อง

บ้านเช่า

บ้านพักสวัสดิการ

อื่นๆ โปรดระบุ_____

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านมีหนี้สินมาแล้วกี่ปี

☐ น้อยกว่า 1 ปี	☐ 1 – 5 ปี
☐ 6 – 10 ปี	☐ 11 – 15 ปี
☐ 16 – 20 ปี	☐ มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

2. ท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินใดเป็นแห่งแรก

☐ สถาบันการเงินของภาครัฐ	☐ สถาบันการเงินของภาคเอกชน
☐ สหกรณ์กรออมทรัพย์	☐ ไร่รับจำนำ
☐ แหล่งเงินกู้นอกระบบ	☐ บุคคลทั่วไป เช่น ญาติ เพื่อน

3. ท่านก่อหนี้สินครั้งแรกเพราะเหตุผลใด

☐ ที่อยู่อาศัย	☐ ยานพาหนะ
☐ การอุปโภคบริโภค	☐ การศึกษา
☐ การลงทุนธุรกิจ	☐ ค่ารักษาพยาบาล
☐ รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____

4. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินกี่แห่ง (รวมบัตรเครดิตเงินสด)

☐ 1 – 2 แห่ง	☐ 3 – 4 แห่ง
☐ 5 – 6 แห่ง	☐ 6 แห่ง ขึ้นไป

5. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าใด

☐ น้อยกว่า 100,000 บาท	☐ 100,000 – 300,000 บาท
☐ 300,001 – 500,000 บาท	☐ 500,001 – 700,000 บาท
☐ 700,000 – 900,000 บาท	☐ 900,000 บาท ขึ้นไป

6. ท่านชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนจำนวนเท่าใด

☐ น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5,000 – 10,000 บาท
☐ 10,001 – 15,000 บาท	☐ 15,000 บาท ขึ้นไป

7. ท่านชำระหนี้สินด้วยวิธีใด

☐ ไปชำระที่เคาน์เตอร์สถาบันการเงิน	☐ หักผ่านบัญชีธนาคาร
☐ ชำระผ่านระบบออนไลน์เคาน์เตอร์เซอร์วิส	☐ ผ่ากฏาติหรือคนรู้จักไปชำระ
☐ ชำระหลายรูปแบบ	

8. ท่านคาดว่าจะชำระหนี้สินทั้งหมดภายในระยะเวลาที่ปี

☐ ภายใน 1 ปี	☐ 2 – 5 ปี
☐ 6 – 10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป

9. ลักษณะของรายได้ที่ท่านได้รับเป็นแบบใด

☐ แบบรายวัน	☐ แบบรายสัปดาห์
☐ แบบรายเดือน	☐ ไม่แน่นอน

10. ลักษณะของรายรับ – รายจ่ายของท่านเป็นอย่างไร

☐ รายรับมากกว่ารายจ่าย	☐ รายรับเท่ากับรายจ่าย
☐ รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	

11. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมหรือไม่

☐ มีรายได้จากอาชีพเสริม	☐ ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม

12. ท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมจำนวนเท่าใดต่อเดือน

☐ 0 บาท	☐ น้อยกว่า 1,000 บาท
☐ 1,000 – 2,000 บาท	☐ 2,001 – 3,000 บาท
☐ 3,001 – 4,000 บาท	☐ 4,000 บาท ขึ้นไป

13. ท่านมีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือไม่

☐ มีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต	☐ ไม่มีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต

14. ปัจจุบันบัตรเครดิตที่ท่านใช้มีจำนวนกี่ใบ

☐ ไม่ได้ใช้บัตรเครดิต	☐ 1 – 2 ใบ
☐ 3 – 4 ใบ	☐ 5 – 6 ใบ
☐ 7 ใบ ขึ้นไป	

15. ปัจจุบันท่านต้องดูแลรับผิดชอบคนในครอบครัวจำนวนกี่คน

☐ ไม่มี	☐ 1 คน
☐ 2 – 3 คน	☐ 4 – 5 คน
☐ มากกว่า 5 คน	

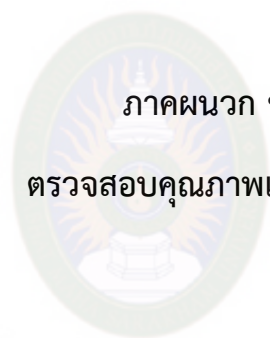
16. ท่านคิดว่าปัญหานี้สินทำให้ท่านมีความเครียดในระดับใด

☐ มากที่สุด	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ น้อย

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน		ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว						
1.	ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของท่าน จะทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้					
2.	เมื่อท่านมีรายได้เข้ามา ท่านจะจัดสรรรายได้ก่อนนำไปใช้ อยู่เสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะช่วยลดภาระหนี้ของท่านได้					
3.	ท่านเชื่อว่าการนำข้อมูลรายได้มาบันทึกจะช่วยให้ท่านทราบถึงรายได้คงเหลือที่แท้จริง และทำให้ท่านสามารถจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น					
4.	เมื่อท่านมีรายได้เข้ามา ท่านจะนำรายได้นั้นๆ ไปจัดสรรในการออมก่อนเสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการออมจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สิน					
5.	รายได้ที่ท่านได้รับในปัจจุบันไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ท่านก่อหนี้สินเพิ่มขึ้น					
ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว						
1.	ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับการอุปโภคและบริโภคที่ดีของทุกคนในครอบครัว จะช่วยลดปัญหาด้านหนี้สิน					
2.	ท่านควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและพยายามลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต					
3.	ท่านมีการคิดอย่างไตร่ตรองในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งท่านจะคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับ					
4.	ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐาน โดยพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า เช่น เครื่องหมาย ออย. หรือ มอก. เป็นต้น					
5.	ท่านจะนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด มาเรียงลำดับตามความสำคัญของค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายก่อนเสมอ					
6.	ท่านเชื่อว่าการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และเป็นการสร้างวินัยการใช้เงินที่ดีให้แก่ท่านอีกด้วย					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน		ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านค่านิยมของครอบครัว						
1.	ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ตามคำบอกเล่าจากญาติ พี่น้อง หรือคนสนิท เพราะท่านเชื่อว่าจะได้รับสินค้าและบริการที่ดีจริง					
2.	ท่านเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้สอบถามความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพราะเชื่อว่าท่านได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับทุกคนในครอบครัวของท่านแล้ว					
3.	ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ในช่วงที่สินค้ามีการจัดโปรโมชั่น เช่น การส่งชิงโชค การลดราคา และการแจกของแถมอยู่เสมอ					
4.	ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ จากสื่อโฆษณาทางวิทยุ ทีวี และสื่อทางอินเทอร์เน็ตอยู่เสมอ					
5.	ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่มียี่ห้อดัง และเลือกบริโภคสินค้าตามกระแสความนิยมของสังคม เพราะเชื่อว่าสินค้าเหล่านั้นมีความคุ้มค่ากับเงินที่ท่านจ่ายไป					
ด้านความมั่นคงของครอบครัว						
1.	ท่านเชื่อว่าการวางแผนและการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่าย จะทำให้ท่านใช้เงินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินเพิ่มมากขึ้น					
2.	หากทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมในการวางแผนรายรับและรายจ่ายของครอบครัว จะส่งผลให้ครอบครัวของท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และทำให้ภาระหนี้สินในครอบครัวลดลง					
3.	ท่านคิดว่าภาระหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน และรถยนต์ ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้กับท่านและครอบครัว					
4.	ท่านเชื่อว่าการออมเงินเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นคงและทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านดีขึ้น					
5.	ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อลดภาระหนี้สินในครอบครัวท่าน					

ภาคผนวก ข
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน		
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว		
1.	0.661	
2.	0.714	
3.	0.584	
4.	0.614	
5.	0.455	
รวม		0.855
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว		
1.	0.457	
2.	0.548	
3.	0.633	
4.	0.594	
5.	0.586	
6.	0.518	
รวม		0.842
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว		
1.	0.593	
2.	0.594	
3.	0.595	
4.	0.657	
5.	0.627	
รวม		0.865
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว		
1.	0.626	
2.	0.630	
3.	0.617	
4.	0.684	
5.	0.605	
รวม		0.874

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – สกุล นางสาวปิยะวรรณ ยางคำ
Ms. Piyawan Yangkham
2. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. สถานที่ทำงาน สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม อาคาร 34 ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม เบอร์โทร 0813697270
E-mail : Piyawan_ting@hotmail.com

4. วุฒิการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิ	สาขาวิชา	ปีที่สำเร็จ	สถานศึกษา
ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	การบัญชี	กำลังศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปริญญาโท	บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.)	การบัญชี	2550	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ปริญญาตรี	บัญชีบัณฑิต (บช.บ.)	การบัญชี	2541	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	ปวส.	การบัญชี	2540	โรงเรียนดุสิตพาณิชยการ
ประกาศนียบัตร วิชาชีพ	ปวช.	การบัญชี	2539	วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาสารคาม

5. ประวัติการทำงาน

ระยะเวลา	การทำงาน
3 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
1 มิถุนายน พ.ศ. 2548 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2549	พนักงานการเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สาขาเชียงใหม่ จังหวัดมหาสารคาม
1 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 – 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2548	พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งพนักงานการเงินและบัญชี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
1 มิถุนายน พ.ศ. 2545 – 30 เมษายน พ.ศ. 2546	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
1 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 – 31 มีนาคม พ.ศ. 2545	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการพลศึกษา กรุงเทพ
1 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 – 31 มีนาคม พ.ศ. 2544	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการพลศึกษา มหาสารคาม
1 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 – 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2542	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี โรงเรียนคนาสวัสดิ์ จังหวัดมหาสารคาม

6. งานวิจัย/บทความวิชาการ

6.1 ผลงานวิจัย

ปี พ.ศ.	ผลงานวิจัย
2558	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการบัญชีขั้นต้น เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าทางการบัญชีโดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีตัวอย่าง (Case Study) ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2557	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2556	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา ทฤษฎีการบัญชี เรื่องแม่บทการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2555	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา หลักการบัญชีขั้นต้นเรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการเงิน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2554	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา หลักการบัญชีขั้นต้นเรื่อง การบันทึกรายการค้าทางการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2554	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้เงินนอกระบบของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม

6.2 บทความวิจัย/บทความวิชาการ

ปี พ.ศ. ที่ส่ง	ผลงานวิจัย	การเผยแพร่	กลุ่มวารสาร
2559	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้เงินนอกระบบของประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2560	TCI ฐาน 1

7. ตำรา/เอกสารประกอบการสอน/สื่อการสอน

ปีที่จัดพิมพ์	ผลงาน
2561	ตำรา : วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1
2561	เอกสารประกอบการสอน : วิชาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

8. ประสบการณ์/การฝึกอบรม/วิทยากร/ที่ปรึกษา

8.1 ประสบการณ์/กรรมการ/ที่ปรึกษา

ปี พ.ศ.	ผลงาน
พ.ศ. 2551 - 2554	ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ
พ.ศ. 2560 - 2562	ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำกัด

8.2 วิทยากร

วันที่	หัวข้อบรรยาย	หน่วยงาน
2 กุมภาพันธ์ 2556	การจัดทำงบกระแสเงินสด	วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
26 มิถุนายน 2557	ภาษาอังกฤษในงานบัญชีบัญชีเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
30 กรกฎาคม 2557	การฝึกพูดในที่ชุมชน	พัฒนาชุมชนจังหวัด มหาสารคาม
27 พฤศจิกายน 2557	การจัดการความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
2560	กรรมการตัดสิน การประกวด โครงการวิจัยระดับ ปวช. และปวส.	วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอนแก่น
29 ตุลาคม 2560	โครงการนักบัญชีคุณภาพรุ่นใหม่ หัวข้อเรื่อง “เทคนิคการสัมภาษณ์งานอย่างไรให้ได้งาน”	ห้อง Conference Room 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
26 กุมภาพันธ์ 2561	การรับ-จ่ายเงิน การดูเงินปลอม	บ้านเม่นใหญ่ อ.เมือง จ.มหาสารคาม
15 มีนาคม 2561	บัญชีเบื้องต้นเรื่องง่ายๆ ที่ผู้ประกอบการต้องรู้	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยโสธร
1 - 2 กันยายน 2561	โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบการเงินงบประมาณ พัสดุ และบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – สกุล นางสาวธันวาท วัฒนชัยฤกษ์
2. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. สถานที่ทำงาน สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาคาร 34 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เบอร์โทร 0813201800
E-mail : aj_kae@hotmail.com

4. วุฒิการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิ	สาขาวิชา	ปีที่สำเร็จ	สถานศึกษา
ปริญญาเอก	ปรด บริหารธุรกิจ	บริหารธุรกิจ	กำลังศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปริญญาโท	บธ.ม. การจัดการตลาด	การตลาด	2548	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญาตรี	ศศ.บ. การจัดการทั่วไป ค.บ. การศึกษา บธ.บ. การตลาด	การจัดการ ทั่วไป	2542	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
			2543	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
			2552	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ปวช.	การบัญชี	2539	วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

5. ประวัติการทำงาน

ระยะเวลา	การทำงาน
พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน	อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2547-2549	เลขานุการ บริษัทที่อพไทยแอฟไพร์ซอล จำกัด จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2547-2547	เลขานุการ บริษัทโคแมส จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2543-2547	เลขานุการ สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2543-2543	นักวิชาการ อุตสาหกรรม จังหวัดร้อยเอ็ด

6. งานวิจัย/บทความวิชาการ

6.1 ผลงานวิจัย

ปี พ.ศ.	ผลงานวิจัย
2550	การศึกษาความพึงพอใจการใช้บริการระบบรถโดยสารประจำทางของประชาชนในเขตจังหวัดมหาสารคาม, 2550.
2553	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรายวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
2556	การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรายวิชาความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ เกี่ยวกับเรื่อง การบริหารงานสำนักงาน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขา วิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2556.

6.2 บทความวิจัย/บทความวิชาการ

ปี พ.ศ. ที่ส่ง	ผลงานวิจัย	การเผยแพร่	กลุ่มวารสาร
2558	ผลงานการตีพิมพ์บทความวิชาการ ความสามารถหลักของผู้บริหารในการจัดการสมัยใหม่	วารสารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	

7. ตำรา/เอกสารประกอบการสอน/สื่อการสอน

ปีที่จัดพิมพ์	ผลงาน
2558	มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
2561	เอกสารประกอบการสอน : วิชาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ประวัติวิทยากร

1. ชื่อ นางกมลทีรา สกุล อาษาศรี
2. สถานที่ทำงาน สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาคาร 34 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
3. ตำแหน่ง อาจารย์
4. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
5. ตำแหน่งทางบริหาร รองผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิ	สถานศึกษา
ปริญญาเอก (อยู่ระหว่างการศึกษ)	บัญชีดุสิตบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปริญญาโท	บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ปริญญาตรี	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.)	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์ทำงานและเกียรติคุณ

ปีพ.ศ.	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน
18 มิถุนายน 2560-ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการ	สำนักมาตรฐานและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เมษายน 2560-ปัจจุบัน	ผู้ตรวจสอบกิจการ	สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2557-ปัจจุบัน	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7 มิถุนายน พ.ศ. 2553 - ปัจจุบัน	อาจารย์	สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ตุลาคม 2554 -ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายบัญชี	โครงการน้ำดื่มวรุณทิพย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2552-2553	คณะกรรมการดำเนินงาน	สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2546 -2553	นักวิชาการเงินและบัญชี	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

ผลงานทางวิชาการ

ปีที่จัดพิมพ์	ผลงาน
2559	เอกสารประกอบการสอน : การบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตร
2558	ตำรา : การบัญชีต้นทุน 1
2558	เอกสารประกอบการสอน : การบัญชีต้นทุน 2
2558	เอกสารประกอบการสอน : การบัญชีสหกรณ์
2557	เอกสารประกอบการสอน : จรรยาบรรณวิชาชีพทางการบัญชี
2556	เอกสารประกอบการสอน : การภาษีอากร 1

ผลงานวิจัย

- 1) กุณทีรา อาษาศรี. (2552) ผลกระทบของวิสัยทัศน์องค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์. บัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- 2) กุณทีรา อาษาศรี. (2554) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการวิชา การบัญชีต้นทุน 1 ของนักศึกษาสาขาการบัญชีชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 3) กุณทีรา อาษาศรี. (2554) ผลกระทบของวิสัยทัศน์องค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการที่ดีของของสำนักงานบัญชีในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม ขอนแก่น. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 4) กุณทีรา อาษาศรี. (2555) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการวิชา การบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ กำไร ของนักศึกษาสาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 5) กุณทีรา อาษาศรี. (2556) ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้จากสภาพจริงของรายวิชาการบัญชีภาษีอากร เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบัญชีภาษีอากร และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 6) กุณทีรา อาษาศรี. (2557) การรายงานวิจัยในชั้นเรียน การวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนจากสภาพจริง ในรายวิชา การบัญชีต้นทุน 1 เรื่อง การวิเคราะห์ผลต่าง วัตถุประสงค์และค่าแรงงาน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- 7) กุณทีรา อาษาศรี. (2557) ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 8) เขมิกา แสนโสม กุณทีรา อาษาศรี และคณะ (2557). การพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิภาพ การบริหารจัดการองค์กรของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 9) กุณทีรา อาษาศรี. (2558). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 10) กุณทีรา อาษาศรี. (2558) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน Project Beds โดย พัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชา การภาชีอากร 1 เพื่อเพิ่มและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. บทความวิจัยในชั้นเรียน. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 11) กุณทีรา อาษาศรี. (2559) วิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและความรู้ความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Project Based รายวิชา สัมมนาการภาชีอากร ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. บทความวิจัยในชั้นเรียน. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 12) กุณทีรา อาษาศรี. (2559) ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับต้นทุนเงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 13) กุณทีรา อาษาศรี. (2559) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนแบบบูรณาการความรู้ รายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางการบัญชี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. บทความวิจัยในชั้นเรียน. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- 14) กุณทีรา อาษาศรี. (2560) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์กับการวางแผนการดำเนินงานและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดมหาสารคาม. วิจัยสถาบัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประสบการณ์ด้านการเผยแพร่งานวิจัย (การนำเสนอในที่ประชุมวิจัย, บทความ ฯลฯ) :

- 1) Nithiphak Katisart1 and Kunteera Arsasri (2017). *The relationship between Corporate Governance and Cost of capital for Thai Listed Companies. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ NEUNIC 2017.* 21 July 2017 North Eastern University.
- 2) กุณทีรา อาษาศรี. (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 Volume 11 Issue 2 MAY - AUGUST 2017
- 3) กุณทีรา อาษาศรี. (2559). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 1(1)* 77-80
- 4) กุณทีรา อาษาศรี (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยทางการบัญชี ระดับชาติ ครั้งที่ 1 “The 1st National Accounting Research Conference 2015”* ระหว่างวันที่ 15-16 พฤษภาคม 2558 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร. 20-27
- 5) กุณทีรา อาษาศรี และคณะ (2558). คำวิจารณ์วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย *การประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 3 (The 3rd Annual National Conference on Business and Accounting)* ระหว่างวันที่ 23-24 พฤษภาคม 2558 ณ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- 6) กุณทีรา อาษาศรี (2553). วิสัยทัศน์องค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* ปีที่ 2(3) เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2553. 102-114.

ประสบการณ์ด้านการเป็นวิทยากร

วันที่	หัวข้อบรรยาย	หน่วยงาน
2 กุมภาพันธ์ 2556	การจัดทำงบกระแสเงินสด	วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
6 พฤษภาคม 2557	การจัดทำบัญชีครัวเรือน	สาขาวิชาการบัญชี คณะ วิทยาการจัดการ

วันที่	หัวข้อบรรยาย	หน่วยงาน
26 มิถุนายน 2557	ภาษาอังกฤษในงานบัญชีบัญชีเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	วิทยาลัยการอาชีพโพหนองจังหวัดร้อยเอ็ด
30 กรกฎาคม 2557	การจัดการความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2560	กรรมการตัดสิน การประกวดโครงการวิจัยระดับ ปวช. และปวส.	วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอนแก่น
9-10 มีนาคม 2560	วิทยากรบรรยายในโครงการนักบัญชีคุณภาพรุ่นใหม่ หัวข้อ การเตรียมความพร้อมสู่ TA	ห้อง Conference Room 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันที่ 13 มิถุนายน. 2560	กิจกรรม ปัจฉิมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวข้อเรื่อง งานสารบรรณและการใช้อุปกรณ์สำนักงาน โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1/2560	ห้อง Conference Room 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันที่ 3 พ.ค. 2560	กิจกรรม ปัจฉิมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวข้อเรื่องงานสารบรรณและการใช้อุปกรณ์สำนักงานโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 3/2559	ห้อง Conference Room 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันที่ 26 มิถุนายน 2560	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการ “การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรและระดับคณะ	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ วศ.198/2560
วันที่ 15 สิงหาคม 2560 (9.00-12.00 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่คศ.วช. 0345/2560
วันที่ 11 สิงหาคม 2560 (13.30-16.30 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะรัฐศาสตร์และรัฐศาสตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่รศร.ป.ว.369/2560

วันที่	หัวข้อบรรยาย	หน่วยงาน
วันที่ 11 สิงหาคม 2560 (08.30-12.00 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบ ฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ที่ ทสท./ว 319/2560
วันที่ 16 สิงหาคม 2560 (9.00-12.00 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบ ฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
วันที่ 16 สิงหาคม 2560 (15.00-17.00 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบ ฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
วันที่ 25 สิงหาคม 2560 (9.00-12.00 น.)	เรื่อง อบรมเชิงปฏิบัติการระบบ ฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System)	คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
29 ตุลาคม 2560	โครงการนักบัญชีคุณภาพรุ่นใหม่ หัวข้อเรื่อง “เทคนิคการสัมภาษณ์งาน อย่างไรให้ได้งาน”	ห้อง Conference Room 2 คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
22 กุมภาพันธ์ 2561	โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารงาน ผู้ประกอบการผลิตเสือก “กิจกรรม พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตเสือกสู่ความ เป็นเลิศของกลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP” ในหัวข้อเรื่อง การบริหารจัดการ ต้นทุนผลิตภัณฑ์	บ้านเม่นใหญ่ ต.แก่งเลิงจาน อ. เมือง จ.มหาสารคาม

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม

Factors Influencing the Debt of People in the Municipality
Maharakham Province

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHARAKHAM UNIVERSITY

ปิยะวรรณ

ยางคำ

ธันวาคม

วิมลชัยฤกษ์

กฤษิรา

อาษาศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณการวิจัย ปีงบประมาณ 2561)

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณสำนักสถาบันวิจัยและพัฒนาที่สนับสนุนทุนการวิจัยและงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจาก คณะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากหลายๆ ฝ่ายในการสนับสนุนข้อมูล ข้อเสนอแนะ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไอลัดดา โองกลางที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา และให้ความรู้อันมีค่าที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย รวมถึงให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดจนมอบความรู้ด้านต่างๆ งานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่สละเวลาให้ข้อมูลในแบบสอบถาม ทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์จากงานวิจัยเล่มนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา ซึ่งคณะผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะผู้วิจัย
2562

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะวรรณ ยางคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธันวาคม วิมลชัยฤกษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณา อาศาศรี
หน่วยงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปีที่ได้รับทุน	พ.ศ. 2561
ปีที่สำเร็จ	พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเกี่ยวข้องกับภาระหนี้สิน แตกต่างกัน และเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาไปต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 327 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ t - test F - test (ANOVA) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว สำหรับ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว

เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว สำหรับ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว

เพศ อายุ และสถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว สำหรับ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านค่านิยมของครอบครัว

อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว สำหรับ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านความมั่นคงของครอบครัว

Research title	Factors Influencing the Debt of People in the Municipality Mahasarakham Province
Researcher	Asst Prof. Piyawan Yangkham Asst Prof. Thanwaporn Wimonchailerk Asst Prof. Kunteera Arasri
Organization	Accounting Department, Faculty of Management Sciences Rajabhat Mahasarakham University
Year	2019

ABSTRACT

This research subject Factors influencing the debt of people in the municipality Mahasarakham province. research was to study factors that influence on the debt of people in the municipality Mahasarakham province. Furthermore, this research was to compare people who differential gender, age, status, educated level, career and average income per month that have opinion about the debt different. This research has useful for the information obtained to further the knowledge. Data were collected from 327 of the people in Muang, MahaSarakham province. Questionnaires were used as a research instrument. The statistics used for data were mean, standard deviation, F-test (ANOVA) and Multiple Regression Analysis.

The research results of age are related to debt in terms of aspect family income. However gender status education level occupation and average income per month are not associated of debt in aspect family income.

Gender age status and are education level related to debt in terms of aspect family consumer behavior. However occupation and average income per month are not associated of debt in aspect family consumer behavior.

Gender age and status are related to debt in terms of family value. However education level, occupation, and average income per month are not associated of debt in aspects family value.

Age status and education level are related to debt in terms of aspect family security. However education level, occupation and average income per month are not associated of debt in aspects family security.

The people in the municipality, MahaSarakham province agreed with having the factor influencing the debt consideration at a high level. Including aspects family income, aspects family consumer behavior, aspects family value and aspects family security.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different gender had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family income not different. However people that have different gender had different opinion debt different include aspects family consumer behavior, aspects family value and aspects family security.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different age had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family security not different. However people that have different age had different opinion debt different include aspects family income aspects family consumer behavior, and aspects family value.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different status had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family income aspects family consumer behavior and aspects family security not different. However people that have different status had different opinion debt aspects family value.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different education level had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family income, aspects family consumer behavior, and aspects family value aspects family security different.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different occupation had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family income, aspects family consumer behavior, aspects family value and aspects family security different.

The people in the municipality, MahaSarakham province. that have different average income per month had the same opinion towards factor affecting debt in terms of aspects family income, aspects family consumer behavior, aspects family value and aspects family security different.

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูปภาพ	จ
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับหนี้สินและปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สิน	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาระหนี้สิน	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	28
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	31
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	59
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	70
ภาคผนวก ข ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	76
ประวัติผู้วิจัย	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนสถานศึกษา จำนวนสถาบัน และชื่อสถานศึกษา ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	8
2 ชุมชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	9
3 ข้อมูลประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	10
4 จำนวนประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม	11
5 จำนวนประชาชน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	30
6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	38
8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นรายด้าน	42
9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว)	43
10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว)	44
11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านค่านิยมของครอบครัว)	45
12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านความมั่นคงของครอบครัว))	46
13 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน	47
14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน	48
15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มีสถานภาพแตกต่างกัน	49
16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อาชีพ แตกต่างกัน	51
18	การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน	52
19	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	53
20	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยอายุของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	54
21	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	54
22	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	55
23	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว	56
24	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ และสถานภาพของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	56
25	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว	57
26	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพและระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	58
27	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจในสังคมโลกมีการแข่งขันกันสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อไปยังเศรษฐกิจในแต่ละประเทศ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่กำลังเผชิญอยู่กับปัญหาทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการลงทุนภาคเอกชน ด้านการบริโภคอุปโภค และด้านความเป็นอยู่ในแต่ละครัวเรือน ด้านรายได้ภาษีของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการส่งออกและการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด จากภาวะวิกฤตของระบบเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ ต้องดิ้นรนแสวงหารายได้ เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สำหรับประชาชนบางกลุ่มที่มีรายรับไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงมีความจำเป็นต้องหันไปกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ และบางกลุ่มที่ไม่สามารถกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ได้ ก็จะตัดสินใจไปกู้ยืมเงินนอกระบบที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินต่างๆ (ณัฐพันธ์ เขจรนันทน์. 2551) และยังมีประชาชนบางส่วนต้องกู้ยืมเงินเพื่อนำมาลงทุนในการประกอบอาชีพเสริมต่างๆ ทำให้เกิดสถานการณ์ที่เรียกว่า “ภาระหนี้สิน” (จุไรรัตน์ เจริญรุ่ง. 2554 : 1) จากปัญหาหนี้สินที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพต่ำลง เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ผลที่ตามมาคือ ความเครียด ปัญหาครอบครัว เกิดอาชญากรรม การฆ่าตัวตาย ฯลฯ รัฐบาลจึงพยายามให้ความรู้ด้านการเงิน ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมที่ก่อให้เกิดรายได้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหนี้สินรุงรังในอนาคต สำหรับปัญหาหนี้สินของครัวเรือนที่กู้มาเพื่อการบริโภคนั้น สมาชิกในครัวเรือนเองต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่ายโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง สร้างวินัยทางการเงิน (สรุท ชื่นโชคสันต์ และคณะ. 2562 : 1)

วิกฤตเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลให้ประชาชนระดับรากหญ้าที่หาเช้ากินค่ำทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม หรือแม้กระทั่งพนักงานภาครัฐและเอกชนต่างประสบปัญหาหารายได้ไม่พอกับรายจ่าย ปัจจัยของปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น ต้นทุนวัตถุดิบ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้ภาคอุตสาหกรรมต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้องปิดกิจการและเกิดการว่างงานขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ประชาชนต้องประสบกับปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นในขณะที่รายได้ที่ยังคงเท่าเดิมหรือลดน้อยลง บางรายถูกปลดออกจากงาน จนทำให้สูญเสียรายได้ไปสภาพการณ์เศรษฐกิจที่ถดถอยดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนต้องมองหาแหล่งเงินกู้นอกระบบเพื่อนำมาดำรงชีวิตให้อยู่รอด การให้กู้ยืมในรูปของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือบริษัทจำกัด วงเงินที่ให้กู้ยืมจะอยู่ในระดับตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป ไม่มีการทำสัญญากู้ยืมเงิน อัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 3 – 5 ต่อเดือน ผู้กู้บางรายที่ต้องการกู้ยืมเงินต้องนำโฉนดที่ดินมาให้นายทุนเงินกู้ยึดถือและเซ็นใบมอบฉันทะและเก็บดอกเบี้ยทุกเดือน หากผู้กู้ยืมผิดนัดไม่ชำระดอกเบี้ยงวดใด นายทุนเงินกู้จะนำใบมอบฉันทะที่ผู้กู้ยืมให้ไว้ไปจดทะเบียนโอนที่ดินที่ยึดไว้ทันทีที่บริษัทจำกัดปล่อยเงินกู้โดยรับเฉพาะผู้ที่มีเงินเดือนมั่นคง ส่วนใหญ่จะทำสัญญากู้เงินเป็นลายลักษณ์อักษร บางรายจะรวมดอกเบี้ยกับเงินต้นโดยกรอกไว้เป็นจำนวนเดียวกันในสัญญากู้เพื่อหลบเลี่ยงกฎหมาย ผู้ให้กู้จะยึดบัตร ATM ของผู้กู้ไว้และให้ผู้กู้ผ่อนชำระ เงินกู้

ผ่านธนาคารผู้กู้จะต้องมีคู่เพื่อค้ำประกัน ซึ่งกันและกันคือเป็นผู้กู้ทั้งคู่ นายทุนจะปล่อยเงินกู้ในวงเงินซึ่งจะขึ้นอยู่กับนายทุนและผู้กู้จะตกลงกัน โดยจะเรียกดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 – 30 ต่อเดือน ในการกู้เงินนอกระบบนี้จะมีการทำสัญญาโดยเก็บ ไว้ที่นายทุนและผู้กู้คนละฉบับ ระยะเวลาในการกู้เงินจะไม่กำหนดไว้ หากตราบเท่าที่สามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ มีทั้งเงินกู้รายวัน เงินกู้ราย สัปดาห์ และเงินกู้รายเดือน จะเห็นได้ว่าปัญหาเรื่องหนี้สินมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนจัดการเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้ จึงต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

สาเหตุการก่อหนี้หรือภาวะความจำเป็นที่นำไปสู่การก่อหนี้ของประชาชนโดยทั่วไปเกิดจากรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ไม่สามารถหารายได้มาสนองความจำเป็นทางด้านค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอย่างพอเพียง และขาดการวางแผนทางการเงินที่ดีจนก่อให้เกิดปัญหาหนี้สิน จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการขาดวินัยทางการเงิน ประมาทในการวางแผนทางการเงินก็ได้ ตลอดจนกระแสนิยมที่เน้นการตลาด (กนกรดา มาโนชญ์นิรันดร์. 2555 : เว็บไซด์) จะเห็นได้ว่าการกระตุ้นการบริโภคภาคประชาชนผ่านทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ อย่างต่อเนื่องโดยที่สื่อมีบทบาทและอิทธิพลอย่างยิ่งในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความต้องการอยากได้อะไร โดยบางครั้งอาจลืมไปว่าอะไรคือความจำเป็นพื้นฐาน (Basic Needs) หรือ ปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่ม อาจได้รับผลกระทบมาจากปัจจัยอื่นด้วย สำหรับปัจจัยอื่นๆ ทำให้รัฐบาลมีส่วนเข้ามาช่วยเหลือประชาชนให้มีความอยู่ดีมีสุข ปัญหาเหล่านี้ล้วนสร้างภาระหนี้สินให้กับประชาชนไม่จบไม่สิ้น ดังนั้นจึงควรหาแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้หรือแนวทาง ในการลดหนี้เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (มนไท จันทรทอง. 2556 : 1-2)

ในการศึกษาที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญในการตัดสินใจก่อหนี้และความต้องการกู้เงินของแต่ละครัวเรือน จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เนื่องจากปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของประชาชนอาจได้รับผลกระทบมาจากปัจจัยอื่นด้วย สำหรับปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อหนี้ของประชาชนมีอยู่หลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน เช่น ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว (สุกานดา กลิ่นขจร และนรรฐ รัตน์กี. 2555 : 4) ดังนั้น ถ้าประชาชนมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่เพียงพอจะทำให้ประชาชนมีรายได้ที่เพียงพอต่อรายจ่าย และหากมีการวางแผนทางการเงินที่ดี รู้จักประมาณตนเอง จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประชาชนพ้นจากการเป็นหนี้ ต้องเริ่มต้นจากตัวเอง ประเมินความเป็นอยู่ของตนเองว่าอยู่ในระดับไหน ฐานะทางการเงินของครัวเรือนมีสภาพคล่องหรือไม่อย่างไร ถ้ามีหนี้มากแล้วจะวางแผนแก้ปัญหาหนี้ในอนาคตอย่างไร ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคของครอบครัว ควรมีการวางแผนการใช้จ่าย เลือกจ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ต้องมีการคิดไตร่ตรองก่อนใช้จ่ายเสมอ และต้องมีการบันทึกรายจ่ายอยู่เสมอ ด้านค่านิยมของครอบครัวควรเลือกซื้อที่คนในครอบครัวต้องการใช้ หากต้องการซื้อสินค้าควรศึกษาข้อมูลจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าที่เลือกซื้อ มีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของทุกคนในครอบครัว และด้านความมั่นคง

ของครอบครัว ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ เนื่องจากมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนในครอบครัว และเพื่อให้ทุกคนในครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่สบาย ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความจำเป็นต้องก่อภาระหนี้สิน ดังนั้น เมื่อมีความจำเป็นที่จะก่อหนี้สินประชาชนก็ควรจะต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับหนี้สินได้อย่างถูกวิธี เพื่อไม่ให้ตนเองและคนในครอบครัวต้องได้รับเดือนร้อนจากภาระหนี้สินที่เกิดขึ้น

ปัจจุบันในส่วนพื้นที่ของเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้แบ่งพื้นที่การดูแลออกเป็น 3 เขต จำนวน 30 ชุมชน มีประชากรที่อยู่ภายใต้การดูแล และควบคุมของหน่วยงานเทศบาลเมือง จำนวน 53,704 คน จำแนกเป็น เพศชาย จำนวน 22,563 คน เพศหญิง 29,944 คน โดยแบ่งประชากรออกเป็นทั้งหมด 30 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนตักสิลา ชุมชนศรีสวัสดิ์ 1 ชุมชนศรีสวัสดิ์ 2 ชุมชนศรีสวัสดิ์ 3 ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 1 ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 2 ชุมชนธัญญา 1 ชุมชนธัญญา 2 ชุมชนธัญญา 3 ชุมชนธัญญา ชุมชนสามัคคี 1 ชุมชนสามัคคี 2 ชุมชนศรีมหาสารคาม ชุมชนเครือวัลย์ 1 ชุมชนเครือวัลย์ 2 ชุมชนนาควิชัย 1 ชุมชนนาควิชัย 2 ชุมชนนาควิชัย 3 ชุมชนมหาชัย ชุมชนโพธิ์ศรี 1 ชุมชนโพธิ์ศรี 2 ชุมชนอภิสิทธิ์ 1 ชุมชนอภิสิทธิ์ 2 ชุมชนอุทัยทิศ 1 ชุมชนอุทัยทิศ 2 ชุมชนอุทัยทิศ 3 ชุมชนอุทัยทิศ 4 ชุมชนส่องเหนือ ชุมชนส่องใต้ ชุมชนบ้านแมต (สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม 2559 : เว็บไซต์)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน เพื่อเปรียบเทียบ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระหนี้สินแตกต่างกัน และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนาป้องกันการก่อหนี้ และเป็นแนวทางในการลดหนี้ เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี ในแต่ละชุมชนของ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามต่อไป

คำถามการวิจัย

ปัจจัยใดส่งผลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเกี่ยวกับภาระหนี้สิน แตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาพื้นที่ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ตัวแปรตาม คือ ภาระหนี้สิน ซึ่งประยุกต์มาจาก (สุกานดา กลิ่นขจร และนรรณัฐ รื่นกวี 2555 : 4) ได้แก่ ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว

3. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

3.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 52,507 คน (เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม, 2561)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 385 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (จานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560 : 49) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 21 มกราคม 2562 – 23 กุมภาพันธ์ 2562

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง องค์ประกอบของสาเหตุที่เป็นสิ่งกระตุ้นและส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สิน ปัจจัยที่มีอิทธิพลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันที่ต้องใช้คืนหรือต้องจ่ายในอนาคต การใช้คืนอาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่าที่ต้องใช้คือให้ครบตามมูลค่าของหนี้สิน อาจเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีค่า ได้รับมาจาก

บุคคลหรือแหล่งเงินภายนอก เช่น การกู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้านการกู้ยืมเงินจากกองทุนต่างๆ การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อการซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนชำระหรือการเช่าซื้อ

2. ภาระหนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันที่เกิดขึ้นทางกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้ สามารถที่จะบังคับอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ลูกหนี้ ให้ส่งมอบทรัพย์สิน เช่น เงินสดหรือทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ องค์ประกอบของภาระหนี้สิน ประกอบด้วย

2.1. ลักษณะรายได้ของครอบครัว หมายถึง ผลตอบแทนจากการทำงานของทุกคนในครอบครัว เพื่อให้ได้สิ่งตอบแทน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิ่งของที่มีมูลค่าแทนเงินสด รายได้ที่รับมาควรมีการวางแผน การจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและมีการแบ่งรายได้ไว้ออมรวมถึงการจัดบันทึกรายได้ทั้งหมดที่ได้รับ

2.2. พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภคและบริโภคของคนในครอบครัว การควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย การคิดอย่างไตร่ตรองในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า โดยต้องคำนึงถึงความสะดวก ความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุดในการเลือกบริโภค ซึ่งจะต้องมีการเรียงลำดับค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น และมีการจัดบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้ครบถ้วน

2.3. ค่านิยมของครอบครัว หมายถึง แนวความคิดของแต่ละบุคคลในครอบครัวที่เกิดจากสิ่งที่รับรู้แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติตามความรู้สึกนึกคิดของตน เช่น การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าจากคำแนะนำของญาติ พี่ น้อง หรือบุคคลในครอบครัว เมื่อท่านต้องการซื้อสินค้าจะต้องเลือกซื้อสินค้าในช่วงจัดโปรโมชั่น หรือมีของแถม การเลือกซื้อสินค้าจะต้องศึกษาจากสื่อออนไลน์ สื่อโฆษณา หนังสือ หรือ ทีวี และอาจตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าตามกระแสความนิยมของสินค้าแต่ละประเภทที่คนในครอบครัวต้องการ

2.4. ความมั่นคงของครอบครัว หมายถึง การวางแผนเกี่ยวกับจัดหาสินทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ โดยยอมมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับคนในครอบครัว เช่น การซื้อบ้านที่อยู่อาศัย การซื้อยานพาหนะ และเชื่อว่าการมีสินทรัพย์จะช่วยให้ได้รับการยอมรับจากญาติ พี่น้อง และคนในครอบครัว นอกจากนี้การออมและการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จะช่วยทำให้ครอบครัวมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. ทราบถึงประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินแตกต่างกัน
3. สามารถนำข้อมูลไปใช้ต่อยอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สนใจศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยได้ทำการทบทวน ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับหนี้สินและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาระหนี้สิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม

ข้อมูลสารสนเทศในประเด็นข้อมูลทั่วไปที่สำคัญของจังหวัดมหาสารคามมี ดังนี้
(สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม. 2561 : เว็บไซต์)

1.1. ลักษณะภูมิประเทศ (Topography) จังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ เช่น ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำชี พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบสลับกับลูกคลื่นลอนลาดตอนเหนือของอำเภอพยัคฆ์ภูมิพิสัย น่าจะเป็นและพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดสลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน ตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัด

1.2. ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง (Territory and Parallel Spacs) จังหวัดมหาสารคาม เป็นจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่กึ่งกลางของภาค

- 1.2.1. ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์
- 1.2.2. ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์
- 1.2.3. ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด
- 1.2.4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดบุรีรัมย์

1.3. ลักษณะทางประชากร (Population) จังหวัดมหาสารคาม มีครัวเรือนทั้งสิ้น 232,949 ครัวเรือน มีประชาชน 827,639 คน อัตราส่วนเพศชายต่อหญิง 100 คน เป็น 93.2 ความหนาแน่นของประชาชนประมาณ 93 คน ต่อตารางกิโลเมตร อยู่ในอันดับที่ 40 ของประเทศในเรื่องของอัตราการเป็นภาระประชาชนวัยแรงงาน 100 คน ต้องรับภาระเลี้ยงดูวัยเด็กและสูงอายุประมาณ 57 คน

1.4. สถานการณ์ด้านแรงงาน (Labor Situation) จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2556 จังหวัดมหาสารคาม มีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.7 ซึ่งลดลงจากปี 2555 และอยู่ในลำดับที่ 34 ของประเทศ ส่วนในเรื่องของอัตราการเปลี่ยนแปลงของปี 2556 เมื่อเทียบกับปี 2555 จังหวัดมหาสารคาม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำลังแรงงานรวมคิดเป็นร้อยละ 0.1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของแรงงานภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 3.1 ของ อัตราการเปลี่ยนแปลงของแรงงานภาคการผลิต คิดเป็นร้อยละ 4.7 และอัตราการเปลี่ยนแปลงของแรงงานภาคบริการ คิดเป็น ร้อยละ 4.1

1.5. รายได้ – รายจ่ายครัวเรือน

1.5.1. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนจังหวัดมหาสารคาม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนประเทศไทย ครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ประมาณ 25,194 บาท จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนสูงสุดคือ กรุงเทพมหานคร ฯ ประมาณ 49,191 บาท โดยจังหวัดมหาสารคามอยู่ที่ 21,644 บาท เป็นอันดับที่ 44 ของประเทศ

1.5.2. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนจังหวัดมหาสารคาม ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย

ต่อเดือนของครัวเรือน : ประเทศไทย ครัวเรือนทั่วประเทศ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละประมาณ 19,061 บาท จังหวัดที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร ฯ ประมาณ 35,024 บาทโดยจังหวัดมหาสารคามอยู่ที่ 15,505 บาท เป็นอันดับที่ 46 ของประเทศ

1.5.3. หนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อครัวเรือนจังหวัดมหาสารคาม หนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อ

ครัวเรือน : ประเทศไทย มีครัวเรือนทั่วประเทศประมาณ 20 ล้านครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สิน ประมาณ 10.8 ล้านครัวเรือนหรือร้อยละ 53.8 โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 163,087 บาทต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีหนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงสุดคือ จังหวัดปทุมธานี ประมาณ 386,957 บาท โดยจังหวัดมหาสารคามอยู่ที่ 194,195 บาทต่อครัวเรือน เป็นอันดับที่ 17 ของประเทศ

2. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.1. สภาพภูมิศาสตร์ (Geography) ลักษณะภูมิประเทศของเมืองมหาสารคาม

เป็นพื้นที่ราบสูงรูปกระหะคว่ำ โดยชุมชนเมืองจะเกาะตัวตามถนนนครสวรรค์ในแนวทิศตะวันออก ไปด้านตะวันตกมีลักษณะเป็นเนินลาด และที่ราบลุ่มมีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 130 - 230 เมตร มีศูนย์กลางของเนินอยู่บริเวณที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหลังเก่า ซึ่งเป็นเนินสูงสุดของพื้นที่ มีลำห้วยคคะางไหลผ่านตัวเมืองด้านตะวันตกไหลลงแม่น้ำชี และแก่งเลิงจาน ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มบริเวณตะวันตกของเมือง และบริเวณด้านใต้ของชุมชนมีคลองสมถวิลไหลผ่านจากลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดแอ่งน้ำ และที่ลุ่มเป็นห้วงๆ ตามแนวลำห้วย ทำให้พื้นที่โดยรอบเมืองเกิดเป็นพื้นที่ลุ่ม

2.2. ที่ตั้ง และขนาด (Location and Size) ตั้งอยู่เลขที่ 27 ถนนผังเมืองบัญชา

ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ตั้งอยู่ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีพื้นที่ทั้งหมด 24.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,857.50 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 475 กิโลเมตร มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130 – 230 เมตร มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย สภาพเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท

ประชาชนยังมีความยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือติดต่อกันมา และมีการแบ่งชุมชนย่อยในเขตเทศบาลออกเป็น 30 ชุมชน หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “คุ้ม” มีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ดังนี้

- 2.2.1. ทิศเหนือ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง
- 2.2.2. ทิศใต้ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลแว้งน้ำง
- 2.2.3. ทิศตะวันออก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา
- 2.2.4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน

2.3. สภาพทางสังคมด้านการศึกษา (Educational Society) เทศบาลเมือง

จังหวัดมหาสารคาม เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมือง “ตักสิลานคร” เนื่องจากเป็นที่รวมของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึง ระดับอุดมศึกษา เป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาเกือบทุกสังกัดกระจายอยู่ในจังหวัด โดยในเขตเทศบาลเมืองสามารถจำแนกตามระบบการศึกษาและสังกัดได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา จำนวนสถาบัน และชื่อสถานศึกษา ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สถานศึกษา (สังกัด)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	ชื่อสถานศึกษา
สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา	2	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	2	วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1	2	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26	2	โรงเรียนสารคามพิทยาคม โรงเรียนผดุงนารี
สถานศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	2	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
สถานศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	1	วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา จำนวนสถาบัน และชื่อสถานศึกษาในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)

สถานศึกษา (สังกัด)	จำนวนสถานศึกษา(แห่ง)	ชื่อสถานศึกษา
สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	7	โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี โรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

ที่มา : เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (2561 : เว็บไซต์)

2.4 ชุมชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 2 ชุมชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชาชน		
		ชาย	หญิง	รวม
1	ชุมชนตักสิลา	1,004	1,052	2,056
2	ชุมชนศรีสวัสดิ์ 1	544	667	1,211
3	ชุมชนศรีสวัสดิ์ 2	5,263	9,896	15,158
4	ชุมชนศรีสวัสดิ์ 3	475	540	1,015
5	ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 1	915	1,443	2,358
6	ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 2	570	636	1,206
7	ชุมชนัญญา 1	764	837	1,601
8	ชุมชนัญญา 2	532	613	1,145
9	ชุมชนัญญา 3	541	589	1,130
10	ชุมชนัญญา 4	816	966	1,782
11	ชุมชนสามัคคี 1	556	615	1,171
12	ชุมชนสามัคคี 2	771	892	1,663
13	ชุมชนศรีมหาสารคาม	562	1,062	1,624
14	ชุมชนเครือวัลย์ 1	590	621	1,211
15	ชุมชนเครือวัลย์ 2	281	288	569
16	ชุมชนนาควิชัย 1	804	889	1,693
17	ชุมชนนาควิชัย 2	840	858	1,698

ตารางที่ 2 ชุมชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชาชน		
		ชาย	หญิง	รวม
18	ชุมชนนาควิชัย 3	469	524	993
19	ชุมชนมหาชัย	392	490	882
20	ชุมชนโพธิ์ศรี 1	680	743	1,423
21	ชุมชนโพธิ์ศรี 2	682	725	1,407
22	ชุมชนอภิสิทธิ์ 1	390	427	817
23	ชุมชนอภิสิทธิ์ 2	585	649	1,234
24	ชุมชนอุทัยทิศ 1	476	561	1,037
25	ชุมชนอุทัยทิศ 2	590	647	1,237
26	ชุมชนอุทัยทิศ 3	682	752	1,434
27	ชุมชนอุทัยทิศ 4	251	318	569
28	ชุมชนส่องเหนือ	576	599	1,175
29	ชุมชนส่องใต้	531	577	1,108
30	ชุมชนบ้านแมค	422	460	882
รวม		22,563	29,944	52,507

ที่มา : เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (2561)

2.5 ข้อมูลประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนประชาชน 52,507 คน (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2559) แยกตามปีตั้งแต่ พ.ศ. 2554 - 2558 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ปี พ.ศ	ชาย	หญิง	รวม
2554	223,227	251,335	474,562
2555	223,082	257,079	480,161
2556	238,134	300,766	538,900
2557	257,377	346,990	604,367
2558	270,362	369,210	639,572
2559	225,005	304,649	529,654

ที่มา : เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (2561 : เว็บไซต์)

2.6 สถิติจำนวนประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยแยก
รายละเอียดจำนวนประชาชนแยกตามอายุ พ.ศ.2559

ตารางที่ 4 จำนวนประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

อายุ (ปี)	จำนวนประชาชน (คน)
0 – 3	1,604
11 – 13	1,443
14 – 16	1,455
17 – 20	11,136
21 – 30	12,544
21 – 30	12,544
31 – 40	5,498
41 – 50	1,172
51 – 60	5,582
รวม	54,421

ที่มา : เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (2559 : เว็บไซต์)

2.7 แนวโน้มและทิศทางการเติบโตของเมืองมหาสารคามบริเวณที่มีการขยายตัวของชุมชน ได้แก่ บริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่ด้านใต้ซึ่งเป็นที่ราบระดับไม่ต่ำมากนัก เหมาะสำหรับการพัฒนาทางด้านที่อยู่อาศัย บริเวณด้านตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่เนินสูงน้ำไม่ท่วมถึงเป็นลักษณะชุมชนเดิมเกิดขึ้น โดยบริเวณดังกล่าว ในการเข้าถึงสูงถนนเชื่อมระหว่างชุมชนเมืองกับพื้นที่เมือง และจังหวัดอื่น ๆ เช่น ถนนไปอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอบรบือ อำเภอลือชัย อำเภอมหาสารคาม อำเภอนาคู อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และถนนรอบเมือง และทิศเหนือ ทิศตะวันตกมีปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของชุมชน คือ สถานบันการศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ชัดเจนความต้องการในด้านที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับพื้นที่ดังกล่าว

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับหนี้สินและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน

1. ความหมายของหนี้สิน

ได้มีนักวิชาการและผู้นิยามความหมายเกี่ยวกับหนี้สินไว้หลายทัศนะ ดังต่อไปนี้

โสภณ รัตนกร (2551 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระหรือหน้าที่หรือความเป็นหนี้สิน ซึ่งเป็นการมองจากทางด้านลูกหนี้ โดยมีผู้มีความผูกพัน จะต้องชำระหนี้ หากมองทางด้านเจ้าหนี้ หนี้ ถือว่าเป็นสินทรัพย์ อันเป็นส่วนหนึ่งของกองทรัพย์สินของเจ้าหนี้แต่เมื่อมองทางด้านลูกหนี้ หนี้ ก็เป็นความรับผิดชอบทางการเงินของลูกหนี้

ธรรณูชนก นิลมณี ศรีสมร ผ่องพุ่ม และคณะ (2558 : 16 - 17)

ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต และกิจการจะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันในอนาคต ซึ่งอาจจะจ่ายในรูปของเงินสด สินทรัพย์ หรือ บริการหนี้สินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ตัวเงินจ่าย เจ้าหนี้ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า หนี้สินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหนี้สินโดยประมาณ และส่วนของหนี้สินหมุนเวียนที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี ส่วนหนี้สินไม่หมุนเวียน เช่น หนี้กู้ยืมเงินกู้ระยะยาว เป็นต้น

จริยา ภัทรธีรานันท์ (2546 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนี้ หมายถึง ความเชื่อและความไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ในการที่จะให้ลูกหนี้กู้ยืมโดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไข และเงื่อนไขเวลา การชำระหนี้สินคืนในอนาคต หรือ หนี้ หมายถึง ความเชื่อโดยวิวัฒนาการมาจากระบบเศรษฐกิจที่ใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกัน เรียกระบบเศรษฐกิจในช่วงนี้ว่า Barter Economy ต่อมาได้พัฒนาเข้าสู่ระยะที่มนุษย์ได้หาวิธีเพื่อให้เกิดความสะดวกในการแลกเปลี่ยน โดยนำวัตถุหรือแร่ธาตุมาเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนแทนโดยเรียกวัตถุนั้นว่า เงินตรา

Podatelna (2008 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนี้สิน หมายถึง การเป็นหนี้ครัวเรือนและหนี้ภายในท้องถิ่น (อาจหมายถึงภายในอาณาเขตบริเวณเดียวกัน) ครอบคลุมดังต่อไปนี้ การกู้ยืมพันธบัตรที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ถือว่าเป็นการเกิดหนี้สินในระยะยาว พันธบัตรของรัฐบาล การเป็นหนี้อันเกิดจากการใช้เครดิตสินเชื่อ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันที่ต้องใช้คืนหรือต้องจ่ายในอนาคต การใช้คืนอาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่าที่ต้องใช้คือให้ครบตามมูลค่าของหนี้สิน อาจเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีค่า ได้รับมาจากบุคคลหรือแหล่งเงินภายนอก เช่น การกู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้านการกู้ยืมเงินจากกองทุนต่างๆ การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อการซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนชำระหรือการเช่าซื้อ

2. ประเภทของหนี้สิน

หนี้ในระบบกับหนี้นอกระบบ หนี้ในระบบ เป็นหนี้ที่ลูกหนี้ทำกับสถาบันการเงินหรือธนาคารที่มีกฎหมายรับรองและควบคุมอยู่ ส่วนหนี้นอกระบบ เป็นหนี้ที่เกิดจากลูกหนี้ไม่สามารถกู้กับสถาบันการเงินหรือธนาคารได้ จึงไปใช้บริการหนี้นอกระบบความแตกต่างระหว่างหนี้ในระบบกับนอกระบบ หนี้สิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (กฤตกร จินดาวัฒน์, 2559)

2.1. หนี้ในระบบ จะมีกฎหมายควบคุมอยู่ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน จะต้องปฏิบัติและได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายอย่างยุติธรรมกฎเกณฑ์กติกาเงื่อนไขและข้อบังคับต่างๆของหนี้ในระบบจะมีความยุติธรรมไม่มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกันเมื่อมีปัญหาหนี้สิน เช่นปัญหาการผิดนัดชำระหนี้ก็มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการตามกฎหมายที่ชัดเจนแบบตรงไปตรงมาหนี้ในระบบหากฟ้องร้องแล้วก็จะมีการบังคับ จำนองหรือขายทอดตลาดสินทรัพย์หรือหลักประกันไปตามขั้นตอนทั้งฝ่ายลูกหนี้และเจ้าหนี้ก็ได้มีโอกาสที่จะต่อสู้กันในศาลได้อย่างเท่าเทียมกันไม่มีความเหลื่อมล้ำและอยู่ภายใต้กฎหมายเหมือนกัน

2.2. หนี้นอกระบบเป็นคำที่ใช้เรียกสั้นๆ มาจาก คำว่า หนี้เงินกู้นอกระบบ เมื่อพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน มีหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ซึ่งแบ่งประเภทของผู้ประกอบการปล่อยเงินกู้มี 3 ประเภท ได้แก่

2.2.1. ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบธุรกิจตาม พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสามารถเรียกดอกเบี้ยจากลูกค้าได้เกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีได้ ทั้งนี้การจะกำหนดให้อยู่ในอัตราได้นั้นคงต้องขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจ ยกตัวอย่าง เช่น ธนาคารกรุงไทยแจ้งอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer Loan) สูงสุดในกรณีลูกค้าทั่วไปกรณีปกติร้อยละ 12.25 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยสูงสุดกรณีผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละ 15.00 ต่อปี เป็นต้น (เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2549)

2.2.2. สถาบันการเงินที่ปล่อยบัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และกลุ่มนันทแบงก์ (Non-Bank) ที่ขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทย (หรือแบงก์ชาติ) จำนวน 28 แห่ง ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมกันสูงสุดไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี

2.2.3. ผู้ประกอบการที่เป็นประชาชนธรรมดาซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป มีสิทธิ์คิดดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 654 ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งจะมีแหล่งเงินกู้สำหรับพนักงานโดยเรียกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงาน ซึ่งคิดดอกเบี้ยในอัตราน้อยกว่าร้อยละ 15 ต่อปี ยกตัวอย่างเช่น สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด แจ้งอัตราดอกเบี้ยประจำวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยแยกเป็น เงินกู้สามัญ-ฉุกเฉิน ร้อยละ 6.00 ต่อปี เงินกู้พิเศษเคหะสงเคราะห์ ร้อยละ 5.75 ต่อปี เงินกู้พิเศษส่งเสริมฐานะความมั่นคง ร้อยละ 6.00 ต่อปี เป็นต้น

3. ความรู้เกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินในระบบและนอกระบบภายใต้โครงสร้างระบบสินเชื่อของไทย ได้แบ่งลักษณะของการกู้ยืมเงินออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.1. การกู้ยืมเงินในระบบ ได้แก่ การกู้ยืมเงินจากแหล่งสถาบันการเงินที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ธนาคาร สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร

3.2. การกู้ยืมเงินนอกระบบ ได้แก่ การกู้ยืมเงินจากแหล่งนอกสถาบันการเงินที่เป็นแหล่งเงินกู้ที่ไม่ได้รับการจดทะเบียนอย่างถูกต้อง

สำหรับการกู้ยืมเงินในระบบนั้น จะมีขั้นตอนของการให้กู้ยืมเงินที่มีลักษณะยุ่งยากกว่าการกู้ยืมเงินจากนอกระบบ ลักษณะของการกู้ยืมเงินในระบบ ระยะเวลาในการดำเนินการขอกู้ยืมเงินถึงขั้นตอนการอนุมัติเงินให้กู้จะใช้เวลาในการกู้ยืมมาก เนื่องจากผู้ให้กู้ในระบบจะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา และผลการพิจารณาจะให้กู้ยืมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับหลัก “5C” วเรศ อุปปะติน (2544 : 32) ได้กล่าวถึง หลักพื้นฐานของการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน “5C” ประกอบด้วย

1. Character หมายถึง คุณสมบัติของผู้กู้ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความต้องการหรือความตั้งใจของผู้ที่จะกู้ที่จะชำระหนี้คืนเมื่อถึงกำหนดระยะเวลา ซึ่งบ่งบอกถึงความซื่อสัตย์ ความสามารถในการดำเนินกิจการ

2. Capacity หมายถึง ความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้เพื่อนำมาชำระหนี้

3. Capital หมายถึง ความเข้มแข็งด้านการเงินของลูกค้ำ ซึ่งจะดูจากส่วนของทุนหรือเงินทุนของผู้กู้ เช่น ในการมาขอกู้ ผู้ให้กู้ (ธนาคาร) จะพิจารณาถึงโครงการที่นำมาเสนอ ถ้าโครงการใช้เงินทุน 100 ล้านบาท แต่ถ้าผู้กู้ลงทุนส่วนตัวเพียง 10 ล้านบาท แล้วจะขอกู้ธนาคาร 90 ล้านบาท ในลักษณะเช่นนี้ธนาคารจะไม่ให้กู้ เพราะเห็นว่าผู้ขอกู้เอาเปรียบเจ้าหนี้มากเกินไป

4. Conditions หมายถึง เงื่อนไขต่างๆ ที่มีผลต่อฐานะของผู้กู้ เช่น

4.1. สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตั้งระดับราคาสินค้า

4.2. สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร การจลาจล หรือปัญหาความวุ่นวายของประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

4.3. เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ขอกู้ ผู้บริหาร หรือเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้ ความสามารถในการบริหาร

5. Collateral ได้แก่ หลักประกันที่ผู้ขอกู้จะนำมาวางไว้เป็นประกันหนี้ เช่น ที่ดิน บ้าน ฯลฯ

นอกจากนี้ การพิจารณาการให้กู้ยืมในระบบของสถาบันการเงินยังต้องคำนึงถึงหลัก “4P” ซึ่งได้กล่าวไว้ในปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (ณัฐ มงคลศรี, 2540 : 44-45)

1. People หมายถึง การวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ เพราะจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระหนี้คืน

2. Purpose หมายถึง วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม สถาบันการเงินจำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เพื่อที่จะสามารถตรวจสอบได้ว่าจำนวนเงินที่ลูกค้าต้องการกู้จะเพียงพอต่อการดำเนินกิจการหรือไม่ และโครงการมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

3. Payment หมายถึง ความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้

4. Protection หมายถึง หลักประกันความเสี่ยงของธนาคารในการให้กู้ยืมเงิน เพราะเป็นตัวช่วยให้ธนาคารลดอัตราความเสี่ยงไม่ต้องสูญเงินที่ให้กู้ในกรณีผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ประกอบด้วย

4.1 เพศ หมายถึง เพศชาย หรือเพศหญิง

4.2 อายุ หมายถึง ช่วงเวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน

4.3 สถานภาพ หมายถึง เพศชาย สถานะของตัวบุคคล เช่น โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย

4.4 ระดับการศึกษา หมายถึง การเรียนจบหรือการสำเร็จทางการศึกษาที่บุคคลได้รับมา

4.5 อาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานที่ตนเองทำ

4.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้ทุกประเภทที่ได้รับรวมทั้งเดือนมีจำนวนเท่าใด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ลักษณะรายได้ของครอบครัว พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ค่านิยมของครอบครัว และความมั่งคั่งของครอบครัว ประยุกต์ใช้จาก (สุกานดา กลิ่นขจร และนรรณัฐ รื่นกวี : 2555)

1. ลักษณะรายได้ของครอบครัว

1.1 ความหมายของลักษณะรายได้

สุดเฉลิม อ่อนเปรี้ยว (มปป) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะรายได้ของครอบครัว หมายถึง เงินที่ทุกคนในครอบครัวหาได้รวมกัน รายได้ที่ครอบครัวหามาได้นั้น เป็นเงินที่แต่ละครอบครัวหามาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตของทุกคนในครอบครัว

การพัฒนาาระบบเศรษฐกิจในประเทศไทย (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายได้ของครัวเรือน หมายถึง ค่าจ้างและเงินเดือน เงินรางวัล เงินโบนัส กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจ การเกษตรและธุรกิจอื่นๆ ของครอบครัว รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย และเงินปันผล เงินได้รับเป็นการช่วยเหลือ บำเหน็จ บำนาญ เงินทุนการศึกษา รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าจ้าง เงินเดือน มูลค่าของสินค้าหรืออาหารที่ครัวเรือนผลิตและบริโภคเอง (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) หรือได้รับมาโดยไม่ต้องซื้อ รายรับที่เป็นตัวเงินอื่นๆ เช่น เงินได้รับจากการประกันภัยหรือประกันชีวิต เงินรางวัลสลากกินแบ่ง และรายรับอื่นๆ ในประเภทเดียวกัน และรายได้ประจำ ได้แก่ รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน แต่ไม่รวมรายรับที่เป็นตัวเงินอื่นๆ

ดวงฤทัย พรธเนศ (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายได้ครอบครัว หมายถึง จำนวนเงินที่ครัวเรือนได้รับในแต่ละเดือนซึ่งเป็นทั้งรายได้ที่สามารถหาได้ด้วยตนเองและ/หรือเงินที่ได้รับจากทางอื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า รายได้ครอบครัว หมายถึง ผลตอบแทนจากการทำงานของทุกคนในครอบครัว เพื่อให้ได้สิ่งตอบแทน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิ่งของที่มีมูลค่าแทนเงินสด รายได้ที่รับมาควรมีการวางแผน การจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและมีการแบ่งรายได้ไว้ออม รวมถึงการจัดบันทึกรายได้ทั้งหมดที่ได้รับ

โดยทั่วไปรายได้จากการทำงานของบุคคลธรรมดา สามารถ แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้ (กรมสรรพากร, 2562)

1. ประเภทที่ 1 เงินเดือน
  2. ประเภทที่ 2 การจ้างทำงาน
  3. ประเภทที่ 3 ค่าลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา
  4. ประเภทที่ 4 เงินได้ที่ได้จากการดอกเบี้ย เงินปันผล
  5. ประเภทที่ 5 ค่าเช่า
  6. ประเภทที่ 6 ค่าวิชาชีพอิสระ
  7. ประเภทที่ 7 ค่ารับจ้างเหมาทั้งค่าแรงและค่าของ
  8. ประเภทที่ 8 เงินได้อื่นๆ ที่ไม่เข้าประเภทที่ 1-7
2. พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว

2.1 ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นศึกษาเรื่องการตอบสนองความต้องการและความจำเป็น (Needs) ของผู้บริโภคให้เกิดความพอใจ (Satisfaction) (เสรี วงษ์มณฑา, 2542 : 30) ในส่วนของพฤติกรรมผู้บริโภคมักมีความหมายไว้มากมาย เช่น ธงชัย สันติวงษ์ (2546 : 23) กฤษณะ ฐานวรกุล (2550 : 35) นันทา ศรีจรัส (2551 : 53) และณัฐนันท์ วิวัฒนากันตัง (2553 : 53) ซึ่งทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า

พฤติกรรมผู้บริโภค คือ การตัดสินใจที่ว่า จะซื้อสินค้าและบริการอะไรหรือไม่ ถ้าซื้อจะซื้อที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และซื้อจากใคร พฤติกรรมของมนุษย์ในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการ และความพอใจของตนเองโดยสาระสำคัญส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของความเข้าใจ (Perceives) ซึ่งพฤติกรรมผู้บริโภคมีเหตุผลหลายประการ กล่าวคือ

- 1) พฤติกรรมของผู้บริโภคมีผลต่อกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจ และมีผลทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ถ้ากลยุทธ์ทางการตลาดที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค
- 2) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดทางการตลาดที่ว่า การทำให้ลูกค้าพึงพอใจด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อจัดสิ่งกระตุ้นหรือกลยุทธ์การตลาดเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้

1.2 ปัจจัยพฤติกรรมผู้บริโภค

ปัจจัยพฤติกรรมผู้บริโภคได้มีทฤษฎีที่กำหนดไว้ว่า การตัดสินใจซื้อของบุคคลนั้นจะมาจากอิทธิพลจากทางสังคม และอิทธิพลทางด้านจิตวิทยา ซึ่งเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการใช้จ่าย โดยอิทธิพลทางสังคม และอิทธิพลทางจิตวิทยา โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้ (รณชัย ต้นตระกูล, 2553 : 122)

2.2.1 อิทธิพลทางสังคม อิทธิพลด้านสังคมซึ่งปรากฏขึ้นจากความสัมพันธ์ตามรูปแบบที่มีพิธีและรูปแบบที่ไม่เคร่งครัดของผู้บริโภค ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค สิ่งที่คิดเชื่อและกระทำการถูกกำหนดไปยังขอบเขตที่กว้างใหญ่โดยอิทธิพลของสังคม การเคลื่อนที่โดยผ่านกระบวนการ ตัดสินใจซื้อ คือผลกระทบจากอิทธิพลทางสังคมที่ล้อมรอบ ซึ่งอิทธิพลดังกล่าวนี้ ได้แก่ อิทธิพลส่วนบุคคล กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว ชนชั้นทางสังคม วัฒนธรรม และวัฒนธรรมย่อย (ปราณี เอี่ยมละออภักดี, 2550 : 100)

2.2.2 อิทธิพลส่วนบุคคล การซื้อของผู้บริโภคมักจะได้รับอิทธิพลจากทัศนคติ ความเห็น หรือพฤติกรรมของสิ่งอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของบุคคลนั้น โดยหลักเกณฑ์ทางการตลาดนั้นอิทธิพลของบุคคลมาจากผู้นำทางความคิด และการบอกเล่าปากต่อปาก

ผู้นำทางความคิดเป็นบุคคลซึ่งมีอำนาจไม่ทางตรงหรือทางอ้อมทางสังคมต่อบุคคลอื่น อิทธิพลส่วนบุคคลของผู้นำทางความคิดได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญที่มีต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่หรือเปลี่ยนแหล่งซื้อร้านค้าสำหรับการซื้อสินค้าหรือบริการ ผู้นำทางความคิดมักจะมีผลสำคัญต่อผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นรูปแบบของการแสดงออกส่วนตัว เช่น รถยนต์ เสื้อผ้า สมาชิกของสโมสร เครื่องเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้มักจะได้รับผลกระทบจากผู้นำทางความคิด และนักการตลาดมักจะใช้ผู้นำทางความคิดเป็นตัวแทนสำหรับผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเช่นกัน

2.2.2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ประกอบด้วยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อทัศนคติหรือพฤติกรรม กลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อบุคคลเรียกว่ากลุ่มสมาชิกภาพ (Membership Groups) แบ่งเป็นกลุ่มปฐมภูมิ เช่น ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมงาน เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด และกลุ่มทุติยภูมิ เช่น กลุ่มสมาคม สหภาพ กลุ่มอาชีพ ฯลฯ ความสัมพันธ์มีลักษณะทางการกลุ่มบุคคลที่ใฝ่ฝัน (Aspirational Groups) ได้แก่ ดารา นักร้อง นักกีฬา เป็นต้น และกลุ่มไม่พึงประสงค์ (Dissociative Group) เช่น กลุ่มผู้ติดยาเสพติด

กลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคในด้านรูปแบบของชีวิต และทัศนคติของบุคคลซึ่งมีแนวทางในการตัดสินใจซื้อใกล้เคียงกัน การเลียนแบบพฤติกรรมเพราะบุคคลต้องการการยอมรับจากกลุ่มและผู้นำทางความคิดในกลุ่มที่เป็นต้นแบบที่ดีของบุคคลในกลุ่ม ผู้นำทางความคิด โดยทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ได้นำเชื่อถือ เช่น นางแบบและนายแบบที่เป็นผู้เผยแพร่รูปแบบการแต่งกายผ่านสื่อต่างๆ ผู้นำทางความคิดแต่ละคนมีอิทธิพลที่เป็นต้นแบบผลิตภัณฑ์เฉพาะอย่าง นักวิชาการตลาดที่บริหารแต่ละผลิตภัณฑ์ต้องวางแผนการนำเสนอ ผู้นำให้เป็นต้นแบบของการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภคเลียนแบบทั้งประเภทผลิตภัณฑ์หรือตราผลิตภัณฑ์ เช่น การเลียนแบบชื่อกระเป๋าถือสตรีหรือการเลียนแบบการดื่มไวน์

2.2.2.2 กลุ่มครอบครัว (Family) เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ทั้งทางตรงและทางอ้อมครอบครัวที่อยู่ตั้งแต่กำเนิด (Family of Orientation) ประกอบด้วย พ่อแม่ และญาติพี่น้อง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการอบรมสั่งสอน เปรียบเทียบกับครอบครัวที่สร้างภายหลัง (Family of Procreation) ประกอบด้วย พ่อบ้าน แม่บ้าน หรือ ลูกหลานมีอิทธิพลทางตรงต่อการตัดสินใจซื้อ บทบาทของครอบครัวแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์เช่น การเลือกซื้อรถยนต์ อุปกรณ์การช่าง เป็นหน้าที่ของพ่อบ้านที่ต้องตัดสินใจซื้อ ส่วนผลิตภัณฑ์อุปโภคหรือบริโภคประจำวันเป็นหน้าที่ของแม่บ้าน นักการตลาดต้องศึกษาการเปลี่ยนแปลงบทบาทการซื้อของบุคคลภายในครอบครัว ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

3. ค่านิยมของครอบครัว

3.1 ความหมายของค่านิยม

ค่านิยม (Value) หมายถึง ลักษณะด้านสังคมซึ่งมีความเชื่อถือ (Beliefs) กันอย่างกว้างขวางซึ่งเป็นแนวทางในการพิจารณาพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยมีการยอมรับอย่างแพร่หลายจากสมาชิกของสังคมหรือค่านิยม เป็นแนวความคิดความเชื่อเป็นอุดมการณ์ เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดี มีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นกรอบของการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2543)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2543) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง ลักษณะด้านสังคมซึ่งมีความเชื่อถือ (Beliefs) กันอย่างกว้างขวางซึ่งเป็นแนวทางในการพิจารณาพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยมีการยอมรับอย่างแพร่หลายจากสมาชิกของสังคมหรือหมายถึง ความเชื่อถือของส่วนรวมซึ่งมีมานาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการมีชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมความสัมพันธ์กัน หรือจุดมุ่งหมายซึ่งมีความสำคัญต่อลักษณะหรือความเป็นอยู่ของชุมชน สิ่งที่คุณกลุ่มหนึ่งเห็นว่าอะไรก็ตามที่คนในสังคมส่วนใหญ่ชอบปรารถนาหรือต้องการให้เป็น

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2544, หน้า 50-52) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คุณสนใจ ปรารถนาจะเป็นหรือกลับกลายมาเป็นสิ่งที่คุณถือว่าต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่น่าบูชา ยกย่อง และมีความสุขที่จะเห็น ได้ฟัง ได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมจึงเป็นวิถีของการจัดรูปความประพฤติที่มีความหมายต่อบุคคล จะเป็นแบบฉบับความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือและปฏิบัติตนในสังคมและชีวิต หรือเลือกปฏิบัติเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์และสถานการณ์นั้น ค่านิยมถึงรวมถึงจุดหมายหรือความต้องการในชีวิตและสิ่งที่คุณคนชอบ

พิมพา หิรัญกิตติ (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง ปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ สึกนึกคิดของบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือสิ่งอื่นใดก็ตามที่เป็นตัวกำกับหรือควบคุมพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวของธุรกิจทางการตลาดขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกับค่านิยมเป็นสำคัญ ดังนั้น ค่านิยมจึงเกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นด้วยวิธีที่มีมาตรฐาน ซึ่งบุคคลจะถูกกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุค่านิยม และความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคและกลยุทธ์ทางการตลาด ในขณะที่แต่ละชั้นของสังคมจะมีลักษณะของค่านิยมและพฤติกรรมในการบริโภคจะแตกต่างกันออกไป

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ค่านิยมครอบครัว หมายถึง แนวความคิดของแต่ละบุคคลในครอบครัวที่เกิดจากสิ่งที่รับรู้แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติตามความรู้สึกนึกคิดของตน เช่น การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าจากคำแนะนำของญาติ พี่ น้อง หรือบุคคลในครอบครัว เมื่อท่านต้องการซื้อสินค้าจะต้องเลือกซื้อสินค้าในช่วงจัดโปรโมชั่น หรือมีของแถม การเลือกซื้อสินค้าจะต้องศึกษาจากสื่อออนไลน์ สื่อโฆษณา หนังสือ หรือ ทีวี และอาจตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าตามกระแสความนิยมของสินค้าแต่ละประเภทที่คนในครอบครัวต้องการ

ค่านิยมกับพฤติกรรมมารยาทของคนไทย มีดังนี้ (พิมพ์ หิรัญกิตติ, 2552)

1. ค่านิยมความร่ำรวย และนิยมใช้ของจากต่างประเทศ กล่าวว่ ค่านิยมความร่ำรวย และนิยมใช้ของจากต่างประเทศ มาจากบุคคลที่ชอบใช้ของแพงๆ ทำให้คนอื่นมองว่าตัวเองเป็นผู้ที่ร่ำรวย ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ เป็นคนที่ต้องมีเกียรติ ต้องการเป็นผู้นำในการใช้สินค้านิยมใช้สินค้าที่นำเข้ามานั้น มองว่าสินค้าในประเทศเป็นสินค้าที่ไม่มีคุณภาพไม่มีมาตรฐานเป็นสินค้าด้อยคุณภาพจะรู้สึกภูมิใจทุกครั้งเมื่อได้ใช้สินค้าที่เป็นสินค้าจากต่างประเทศชอบไปเที่ยวต่างประเทศเพื่อไปซื้อสินค้าบางครั้งซื้อมาแล้วก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ก็จะซื้อ หรือบางครั้งอาจจะไม่มีเวลาไปเที่ยวต่างประเทศ ก็ชอบฝากให้คนอื่นซื้อ มีความเป็นต่างชาติสูงมาก จะเป็นบุคคลที่เน้นการแต่งกายดีตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ สร้างความน่าเชื่อถือ นิยมใช้บัตรเครดิตการ์ด ชอบความสะดวกสบายไม่ชอบการรอคอยนาน ๆ ชอบสังคมกับเพื่อนที่มีฐานะร่ำรวย เท่าเทียมกัน ไม่ชอบคบหาสมาคมกับคนที่ด้อยกว่าหรือจนกว่าทำอะไรคิดถึงตัวเองมากกว่าคนอื่น บางครั้งอาจจะประสบกับปัญหาทางการเงินแต่กลัวว่าคนอื่นจะรู้ถึงฐานะของตนเองต้องยอมกู้เงินเพื่อพยุงฐานะของตนเองก็ยอมเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตนเอง โดยไม่ต้องการให้ใครมามองว่าตัวเองจนลำบากหรือต่ำต้อยกว่าคนอื่น

2. ค่านิยมสุขภาพดี ค่านิยมสุขภาพดี มาจากพฤติกรรมของบุคคลที่มีค่านิยมสุขภาพดี มักจะเป็นคนที่ดูแลตนเองเป็นอย่างดี มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ชอบความสะดวกสบายไปพบแพทย์เป็นประจำ มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ เลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อร่างกาย เพื่อให้สุขภาพแข็งแรง รวมทั้งดูแลคนในครอบครัวด้วยต้องการให้คนในครอบครัวปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ต้องการมีชีวิตที่ยืนยาว มีร่างกายที่แข็งแรงและสมบูรณ์ ชอบพักผ่อนอยู่กับบ้าน และทานอาหารในบ้านเพราะเน้นความสะดวกสบาย ชอบดูหนัง ฟังเพลงอยู่ในบ้าน

3. ค่านิยมรักความสุข ค่านิยมรักความสุขเป็นลักษณะของพฤติกรรมบุคคลจะเป็นบุคคลที่รักสนุก ชอบความรื่นเริงมีการสังสรรค์ในหมู่ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการจัดปาร์ตี้ทุกสิ้นเดือน หรือเป็น เทศกาลต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่, วันตรุษจีน, วันสงกรานต์ ฯลฯ ทุกเทศกาลก็จะมีความสุขสนานตลอดเวลา

4. ค่านิยมบริโภคนิยม ค่านิยมบริโภคนิยมเป็นลักษณะพฤติกรรมมารยาท ชอบรับประทานอาหารนอกบ้าน พยายามสรรหาร้านอาหารที่อร่อย ๆ ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกล ถ้าขึ้นชื่อในระดับ เซลล์ชวนชิม แม่ช้อยนางรำ และไม่ลองไม่รู้ ซึ่งมีใบรับประกัน ชอบที่จะไปทดลองชิมดูว่าอร่อยสมชื่อหรือเปล่า ชอบร้านอาหารที่มีลักษณะสะอาด มีความสะดวกสบาย มีที่จอดรถสะดวก บางครั้งบริโภคมากเกินไปจนเกินความจำเป็นและมีผลต่อสุขภาพ ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น โรคไขมันอุดตัน โรคเบาหวาน ความดัน อาหารไม่ย่อย อาหารเป็นพิษ ฯลฯ

5. ค่านิยมเลียนแบบต่างประเทศ ค่านิยมเลียนแบบต่างประเทศเป็นลักษณะพฤติกรรมชอบเลียนแบบจากต่างประเทศโดยเฉพาะสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนิตยสาร โทรทัศน์ ของ UBC ช่อง MTV, CHANEL (v), mcm เป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากต่างประเทศโดยมิได้กลั่นกรองมาก่อน ทำให้พฤติกรรมการรับรู้จะสอดแทรกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรม ซึ่งค่านิยมการเลียนแบบจากต่างประเทศจะมีมากขึ้น เช่น แฟชั่นต่างๆ เช่น การแต่งตัว การทำทรงผม สีส้มจะนิยมไปทางตะวันตก การดำรงชีวิตเปลี่ยนไป กล้าแสดงออกมากขึ้นมีความมั่นใจในตัวเองสูง ทำอะไรคิดว่าตัวเองทำถูกเสมอ มองผู้อื่นผิดอยู่ตลอดเวลา บางครั้งลืมนวัตกรรมที่ดีของประเทศเราไป เช่น เป็นคนก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ พุดจาไม่เพราะขาดความน่าเชื่อถือ และหลงตัวเอง

4. ความมั่นคงของครอบครัว

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของครอบครัว ความมั่นคงของครอบครัว ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายของการธำรงรักษาความเป็นปึกแผ่นและคุณค่าของความเป็นครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้ ทรานานแสนนาน การที่สมาชิกครอบครัวจะสามารถดำรงชีวิตและดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น มีสมดุลและพึ่งพาตนเองได้ จำเป็นต้องคำนึงถึงแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตครอบครัวให้เกิดความผาสุก เหนียวแน่นมั่นคงและยั่งยืน บนพื้นฐานของหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง ครอบครัวเข้มแข็งและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.1 ความหมายของครอบครัว

รายงานสถานการณ์ทางสังคม สถานการณ์ครอบครัว ปี 2547 (2547 : 3) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2547–2556 ได้กำหนดความหมายของครอบครัวไว้กว้าง ๆ ว่า “ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกัน ทำหน้าที่เป็นสถาบันหลักเป็นแกนกลางของสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบและหลายลักษณะนอกเหนือจากครอบครัวที่ครบถ้วนทั้งบิดา มารดาและบุตร”

The United States Bureau of the Census (1988) แห่งสหรัฐอเมริกา (Poverty and Finch 1988 อ้างถึงใน อุมพร ตรังคสมบัติ 2544 : 2) ให้นิยามว่า ครอบครัวเป็น “กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยการเกิดการแต่งงานหรือการรับเป็นบุตรบุญธรรมและอาศัยอยู่ร่วมกันลักษณะครัวเรือนที่นอกเหนือจากนี้ ถือว่ามีใช่ครอบครัว”

นักวิชาการไทยหลายท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันได้ให้ความหมายครอบครัวไว้

สนิห สมัครการ (2546) ให้ความหมายครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มของญาติสนิทกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมหลังคาบ้านเดียวกัน หรืออยู่ในบริเวณรั้วบ้านเดียวกัน (ในกรณีที่มีบ้านมากกว่าหนึ่งหลัง) ตามปกติแล้วครอบครัวย่อมทำหน้าที่เบื้องต้นที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการพื้นฐาน (Basic need) ของมนุษย์ อย่างไรก็ตามหน้าที่บางประการของครอบครัวอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาวะความเป็นญาติของสมาชิกแต่ละครอบครัวทั้งแบบชีวภาพและแบบสังคมกำหนดก็ได้

สุพัตรา สุภาพ (2541 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง สถาบันที่สำคัญที่สุดของสังคมเป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เป็นสถาบันที่คงทนที่สุดและยังไม่เคยปรากฏว่า สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ไม่มีสถาบันครอบครัว เพราะมนุษย์ทุกคนต้องอยู่ในสถาบันครอบครัว เนื่องจากเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มแรก ที่มนุษย์ทุกคนเจอ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเติบโต และมีครอบครัวแยกออกมา ครอบครัวจะให้ตำแหน่ง ชื่อ และสกุลซึ่งเป็นเครื่องบอกสถานภาพ บทบาทตลอดจนกำหนดสิทธิหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกันและต่อสังคม ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกและแห่งสำคัญของสังคมในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานความประพฤติของครอบครัว

พรรรถทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2545 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง เป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน เพื่อเป็นตัวแทนของสถาบันสังคมภายนอกที่จะปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติกับสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมที่มีชีวิตอุบัติขึ้นในครอบครัว

พูนสุข ช่วยทอง (2548 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ครอบครัวในสองลักษณะ คือ ในเชิงโครงสร้างและในเชิงคุณภาพ สำหรับครอบครัวในเชิงโครงสร้าง หมายถึง สถาบันทางสังคมที่เป็นพื้นฐานที่มีหน่วยเล็กที่สุดที่คนตัดสินใจมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ภายในกฎระเบียบเดียวกันที่สมาชิกในครอบครัวร่วมกันกำหนดโดยสมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยบุคคลที่ตัดสินใจมาใช้ชีวิตร่วมกันนั้นด้วยพันธะกรณีต่อกันทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย ครอบครัวในนี้มี 2 ประเภท คือ ครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย กล่าวคือ

1. ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่มีโครงสร้างของสมาชิกครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก ที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ มีปฏิสัมพันธ์ดูแลซึ่งกันและกัน

2. ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่มีโครงสร้างของสมาชิกครอบครัวที่ประกอบด้วย ปู่ ย่าตา ยาย พ่อ แม่ และลูก โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในครอบครัวมีการดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ส่วนครอบครัวในเชิงคุณภาพ หมายถึง ครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวปรับตัวกันได้เหมาะสม สามารถให้ความรักความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นที่พึ่งพิงที่อบอุ่นทั้งร่างกายและจิตใจของสมาชิกในครอบครัว ชัดเจนสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังและสร้างค่านิยมที่ดีให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจของสมาชิกในครอบครัว

4.2 ประเภทของครอบครัว

ปัจจุบันได้มีการแบ่งประเภทของครอบครัวไทย แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบใหญ่ (สนธิสัญญา 2546 : 4-7) ดังนี้

4.2.1. ครอบครัวเนื้อแท้ หรือครอบครัวพื้นฐาน (Nuclear or Elementary Family) หรือครอบครัวเบื้องต้น ประกอบด้วย บุคคล 2 รุ่นอายุ คือ บิดา มารดา และบุตรธิดา อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน แต่ในทางวัฒนธรรมก็จะมีญาติอยู่ด้วย เช่น ในสังคมไทย บางครอบครัวต้องเลี้ยงบิดามารดาของฝ่ายสามีหรือภรรยา หรือบางครอบครัวมีพี่หรือน้องของสามีที่ยังเป็นโสดอาศัยอยู่ การที่มีญาติอาศัยบ้างก็ มิได้ทำให้ ครอบครัวเนื้อแท้กลายเป็นครอบครัวแบบอื่นไปเพราะ อำนาจของหัวหน้าครอบครัว ก็ยังมีอยู่อย่างสมบูรณ์ ครอบครัวแบบนี้เกิดขึ้นง่าย บางคนนิยมเรียกว่า “ครอบครัวพื้นฐาน” เพราะครอบครัวแบบนี้เป็นรากฐานของครอบครัวแบบอื่น ๆ

4.2.2. ครอบครัวขยาย (Extended or Joint Family) ประกอบด้วยสมาชิก 3 รุ่นอายุ คือ บิดามารดา บุตร และปู่ย่าตายาย อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันและมีการใช้จ่ายทรัพย์สินในลักษณะของ “กงสี”

4.2.3. ครอบครัวผสมหรือครอบครัวซ้อน (Composite or Compound Family) หมายถึง ครอบครัวที่ชายหรือหญิงมีคู่ชีวิตได้มากกว่า 1 คน และนำมาอยู่อาศัยรวมกันในครอบครัวเดียวกัน

4.2.4. ครอบครัวสาระ (Essential Family) คือ ครอบครัวที่มีเฉพาะแม่และลูก ๆ พ่อดีต้องไปทำงานทำในเมือง ซึ่งกำลังทวีจำนวนมากขึ้น

พรรรถิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2545 : 24-26) จำแนกรูปแบบครอบครัวไว้ 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่

1. ครอบครัวขยาย เป็นลักษณะส่วนใหญ่ของครอบครัวทางตะวันออก ลักษณะครอบครัวจะมีกลุ่มญาติพี่น้องอยู่ร่วมกันอย่างใกล้ชิด แม้มีครอบครัวใหม่ก็ยังคงอยู่ร่วมกัน ซึ่งแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ ครอบครัวขยายญาติพี่น้อง ครอบครัวขยายร่วมเผ่าพันธุ์ และครอบครัวขยายแบบรวมกลุ่ม

2. ครอบครัวเดี่ยว ได้แก่ ครอบครัวพ่อแม่ลูกซึ่งมีที่อยู่อาศัยตามลำพังตนเอง หากเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง ครอบครัวส่วนใหญ่ในซีกโลกต่าง ๆ สมัยปัจจุบันนี้มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ทั้งนี้ครอบครัวเดี่ยวยังมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ ครอบครัวเดี่ยวชายเป็นหัวหน้าครอบครัว และครอบครัวเดี่ยวหญิงเป็นหัวหน้าครอบครัว

3. ครอบครัวกลุ่ม ได้แก่ ครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวมากกว่าหนึ่งครอบครัว หรือครอบครัวที่มีสามีภรรยา มากกว่า 1 คน แบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ สามีคนเดียวภรรยาหลายคน ครอบครัวภรรยาคนเดียวสามีหลายคน ครอบครัวบ้านหลังเล็ก

สรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นหน่วยย่อยทางสังคมที่เล็กที่สุดและสำคัญที่สุด ซึ่งประกอบขึ้นด้วยกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทางสายเลือด (โดยการเกิด) หรือทางกฎหมาย(โดยการแต่งงานหรือการรับเป็นบุตรบุญธรรม) และอาศัยอยู่ร่วมกันในบ้าน หรือครัวเรือนหรือที่พักอาศัยเดียวกัน ทั้งนี้ในบางกรณีอาจมิได้อาศัยอยู่ด้วยกันแต่มีความสัมพันธ์กันแบบญาติ

4.3 ความหมายของความมั่นคงของครอบครัว

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึง “ความมั่นคง” โดยทั่วไป หมายถึง การมีเสถียรภาพ มีความสมดุล มีความยั่งยืนและยืนยาว เมื่อกล่าวถึง "ความมั่นคง" ไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนจน คนชั้นสูง คนชั้นกลางหรือคนชั้นล่าง คนไทย คนจีน ฝรั่งเศสหรือคนญี่ปุ่น คนในประเทศเกษตรกรรมหรือประเทศอุตสาหกรรม คนใช้เทคโนโลยีเก่าหรือคนใช้เทคโนโลยีใหม่ และอื่นๆ จะเกี่ยวข้องกับหลักพื้นฐานสำคัญของชีวิตมนุษย์โดยทั่วไป 5 ประการ ดังนี้ (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. 2550 : เว็บไซต์)

4.3.1. ความมั่นคงทางสุขภาพ ได้แก่ ความไม่เป็นโรคร้ายแรง ไม่เจ็บไข้ได้ป่วยถึงขั้นที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพหรือการดำเนินชีวิตตามปกติ เป็นต้น

4.3.2. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ มีช่องทางเลี้ยงชีพหรือมีรายได้เพียงพอแก่ความจำเป็นพื้นฐานของตนเองและครอบครัวอันประกอบด้วยปัจจัย 4 เป็นอย่างน้อย โดยไม่มีหนี้สินที่เป็นภาระเกิณกำลังส่งคืนรวมทั้งมีหลักประกันความมั่นคงของรายได้ได้ในอนาคตตามสมควร

4.3.3. ความมั่นคงทางสังคม ซึ่งรวมถึงความมั่นคงของครอบครัวและชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในสังคม เป็นต้น

4.3.4. ความมั่นคงทางการเมืองการปกครอง ได้แก่ การมีสิทธิเสรีภาพเพียงพอ ไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน มีความยุติธรรมเสมอภาคในสังคม ประเทศชาติมีความปลอดภัยจากการรุกรานหรือการทำให้แตกสลาย เป็นต้น

4.3.5. ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยอย่างต่อเนืองต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต โดยไม่เกิดการเสื่อมโทรมจนเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อความมั่นคงด้านอื่นๆ

เมื่อนำคำว่า “ความมั่นคง” มาใช้กับเรื่องราวของชีวิตครอบครัว ความมั่นคงของครอบครัว (Family Stability) จะครอบคลุมถึงความมั่นคงในชีวิตสมรส ความเป็นปึกแผ่นในครอบครัว ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ตลอดจนการมีความรัก ความผูกพัน ความราบรื่น ความก้าวหน้าและพัฒนาไปในทางสร้างสรรค์ มีความสงบสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

สภาวะที่สมาชิกครอบครัวสามารถดำรงชีวิตและดำเนินชีวิตครอบครัวได้อย่าง
 สมดุลและพึ่งพาตนเองได้ โดยได้รับหลักประกันด้านสิทธิและการตอบสนองต่อความจำเป็นขั้น
 พื้นฐานของการดำรงชีวิตมนุษย์ รวมถึงการทำหน้าที่ของครอบครัวต่อสมาชิกครอบครัวและสังคม
 ทำให้ครอบครัวสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพ
 การเรียนรู้และการปรับตัวให้เกิดสมดุลในการดำเนินชีวิตครอบครัว

ความมั่นคงของครอบครัว คือการที่สมาชิกครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดี เคารพ
 และให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการร่วมรับผิดชอบในภาระของครอบครัว ความมั่นคงของครอบครัว
 หมายถึง ความสมดุลทางสังคม และความมั่นคงของครอบครัวหมายถึง ความสุขของคนในครอบครัว
 ด้วย คุณค่าของความมั่นคงของครอบครัว ทำให้เกิดพลังในการทำงาน สมาชิกแต่ละคนในครอบครัว
 มีกำลัง 1 กายและใจในการฝ่าฟันอุปสรรค เป็นการป้องกันและแก้ปัญหาสังคม ปัจจัยที่ทำให้
 ครอบครัวมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับปัจจัยเหล่านี้เป็นอย่างน้อย อาทิ คู่ครองมีความคล้ายคลึงกัน (ฐานะ
 ทางเศรษฐกิจ-สังคมเสมอกัน มีคุณธรรมจริยธรรมเสมอกัน หรือมีระดับแห่งปัญญาเสมอกัน) ความ
 ประองตองของสมาชิกครอบครัว ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความเข้าใจกันของสมาชิก
 ครอบครัว ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสมาชิกครอบครัว การช่วยกันทำงานส่วนรวมของครอบครัว
 และสภาพแวดล้อมรอบครอบครัว โดยแนวทางการสร้างครอบครัวให้มีความมั่นคงมีองค์ประกอบ
 หลายประการ ได้แก่ การเลือกคู่ครองที่เสมอกันทางสังคมเศรษฐกิจ จริยธรรมและปัญญา ความเข้าใจ
 กันระหว่างสมาชิกในครอบครัว การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสมาชิกครอบครัว ความขยันทำงาน
 ส่วนรวมของครอบครัว ความพยายามสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัว การสภาพแวดล้อม
 เป็นประโยชน์กับครอบครัว การมีความมั่นคงในใจตน และการรู้จักให้อภัย

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถ สรุปได้ว่า ความมั่นคงของครอบครัว หมายถึง
 การวางแผนเกี่ยวกับจัดหาสินทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ โดยยอมมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น และเพื่อเป็น
 การอำนวยความสะดวกให้กับคนในครอบครัว เช่น การซื้อบ้านที่อยู่อาศัย การซื้อยานพาหนะ และ
 เชื่อว่าการมีสินทรัพย์จะช่วยทำให้ได้รับการยอมรับจากญาติ พี่น้อง และคนในครอบครัว นอกจากนี้
 การออมและการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จะช่วยให้ครอบครัวมีความมั่งคั่งมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พิชญ์ ผลปราชญ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความรู้สภาพหนี้สินครัวเรือน เกษตรกรรมสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและการเป็นหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร ในตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสกลนคร การกู้ยืมเงินนอกระบบส่วนใหญ่เกษตรกร มักจะชำระหนี้คืนในรูปแบบผลผลิตที่ได้หลังจากเก็บเกี่ยวเกี่ยวเกี่ยวทั้งนี้สาเหตุการเป็นหนี้มาจากการขาดทุนจากการขายผลผลิตทางการเกษตร รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ ใช้ไปกับการกินอยู่ รักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียนบุตร สำหรับผลการทดลองความสัมพันธ์พบว่า ใช้ไปกับการกินอยู่รักษาพยาบาลและค่าเล่าเรียนบุตรสำหรับผลการทดลองความสัมพันธ์พบว่า จำนวนบทของหัวหน้าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเป็นหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่อายุ และสภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการเป็นหนี้ นอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มนไทย จันทรวง (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้สิน ของบุคลากรในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ส่วนกลาง) ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ พฤติกรรมการเรียนแบบมีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้สินหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องการศึกษาว่าบุคคลมีเหตุมีผลตามที่เศรษฐศาสตร์สายหลักตั้งข้อสมมติหรือไม่ (ส่วนกลาง) จำนวน 320 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดหนี้สินกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมการเรียนแบบด้วย Chi-Square Static ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้สิน แต่รายจ่ายซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้สินของบุคลากรใน กอ.รมน.

นันทรัตน์ จิโรภาส (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการ มีการเกิดหนี้สิน และผลกระทบจากการมีการเกิดหนี้สินของราชการครู กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนาดูน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 247 คนรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าไคสแควร์ การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ค่านิยมทางเศรษฐกิจ การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน ล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเกิดหนี้สิน และพบว่าหนี้สินได้ส่งผลกระทบต่อข้าราชการครู 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ หลังจากชำระหนี้สินแล้ว ข้าราชการครูส่วนใหญ่จะมีเงินเดือนเหลือไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน หรือมีเหลือพอใช้แต่ไม่มีเหลือเก็บ

สุกานดา กลิ่นขจร และ นรรัฐ รื่นกวี (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้สินของเกษตรกรในเขตอำเภอด่านขุนทดและอำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยปัจจัยที่นำมาทำการศึกษา คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านโครงสร้างทางสังคม และวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนโยบายทางการเมือง ปัจจัยด้านความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ปัจจัยด้านความสามารถในการปรับตัว และปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการ สำหรับกลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรในเขตอำเภอด่านขุนทดและอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 436 ราย จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการเกิดหนี้สินรวม 1 แสน 20,000 บาทขึ้นไป รองลงมาคือ 30,001 – 60,000 บาท ตามลำดับ และปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการมีความสำคัญต่อการเกิดหนี้สินของเกษตรกรมากที่สุดในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ของเกษตรกร คือ ปัจจัยด้านนโยบายการเมือง และปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ส่วน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายจ่าย ปัจจัยด้านโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมปัจจัยด้านความสามารถในการปรับตัวและปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

วาสนา สิ้นเปียง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีหนี้นอกระบบและประชาชนที่ไม่เคยเป็นหนี้ โดยแบ่งเป็นทัศนคติต่อหนี้ นอกระบบ ทัศนคติต่อลูกหนี้ นอกระบบ และทัศนคติต่อเจ้าหนี้ นอกระบบ และศึกษาความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและข้อมูลการเป็นหนี้ นอกระบบ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้สถิติเชิงพรรณนา t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ นอกระบบ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และทำการวิเคราะห์ เนื้อหา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่เป็นหนี้มีทัศนคติต่อหนี้ นอกระบบ ว่าเป็นเงินกู้ นอกระบบสะดวก รวดเร็วและง่ายกว่าสถาบันการเงิน ส่วนทัศนคติต่อลูกหนี้ นอกระบบและทัศนคติต่อเจ้าหนี้ นอกระบบ ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติมองว่าลูกหนี้บางรายไม่ได้มีฐานะที่ยากจนเสมอไปแต่มีความจำเป็นที่ต้องกู้เงินนอกระบบ เพื่อเอาไปหมุนเวียนธุรกิจและเจ้าหนี้ นอกระบบยังคงเป็นอันตรายต่อสังคมแม้จะมีกฎหมายมารองรับ สำหรับการศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ นอกระบบ ผู้ประกอบธุรกิจมีความเห็นว่าสถานประกอบธุรกิจเงินกู้ นอกระบบมีทั้งข้อดี ข้อเสียและอยากให้มองแยกเป็นกลุ่มระหว่างเจ้าหนี้เถื่อนกับเจ้าหนี้ที่มีสถานประกอบการชัดเจนเพราะมีลักษณะ วิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะ เห็นว่าควรแก้ไขส่งเสริมข้อกฎหมายในการควบคุมธุรกิจเงินกู้ นอกระบบ รวมถึงให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาในการวางแผนทางการเงิน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

คณิจ แก่นจัน (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการมีหนี้ นอกระบบของประชาชนในกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยเชิงปริมาณ พบว่าประชาชนที่มีภาระหนี้ นอกระบบซ้ำซากติดต่อกันเกิน 5 ปี ของกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก ที่ได้ลงทะเบียนเป็นผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจนเพื่อนำไปลงทะเบียนประกอบอาชีพ ทั้งด้านการเกษตรกรรมและอื่นๆ ในขณะที่ วาสนา สิ้นเปียง. (2550) ศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้เงินกู้ นอกระบบของผู้กู้ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าหนี้ นอกระบบตอบสนองปัจจัยพื้นฐานในชีวิตประจำวันและความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินนอกระบบกรณีศึกษากรุงเทพมหานคร ของ วนิตา ปาหิษา. (2552) และ การศึกษาการเป็นหนี้ นอกระบบของพนักงาน : กรณีศึกษา นิคมสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ของ วนิตา โชคปลอด. (2554)

ชาตรี สีมั่ง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการทหารประจำการสังกัดกองพลทหารช่าง จังหวัดราชบุรี เป็นการศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการทหารประจำการ ผลจากการศึกษาพบว่า ข้าราชการทหารประจำการสังกัดกองพลทหารช่าง จังหวัดราชบุรี โดยเฉลี่ยมีรายได้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลางมีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้ โดยรวมจึงมีรายได้เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายข้าราชการทหารประจำการส่วนใหญ่มีสภาพหนี้สิน ซึ่งเป็นหนี้ในระบบมากกว่าหนี้นอกระบบ สาเหตุหลักๆ ได้แก่ การกู้ยืมเพื่อนำไปใช้จ่ายในครอบครัว เพื่อการอุปโภคและบริโภค กู้ยืมเพื่อใช้ในการด้านการศึกษาของตนเองและสมาชิกในครอบครัวซึ่งอยู่ในภาวะเลี้ยงดู กู้ยืมเพื่อนำไปซื้อที่พักอาศัย หรือที่ดินเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัวในอนาคต กู้ยืมเพื่อไปใช้หนี้สินเดิมที่มีอยู่ และกู้ยืมเพื่อนำไปซื้อรถยนต์ รถจักรยานยนต์ สิ่งของเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับแหล่งเงินกู้ที่ข้าราชการทหารประจำการกู้ยืม ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ เงินกู้ อทบ. ธนาคารพาณิชย์ และเงินสวัสดิการสำหรับการกู้ยืมของหน่วยตามลำดับ การกู้ยืมส่วนใหญ่จะผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชา วิธีผ่อนชำระใช้การหักเงินผ่านต้นสังกัดเป็นรายเดือน และหลักประกันการกู้ยืมจะใช้บุคคลค้ำประกันเป็นหลัก ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือต้องการให้เพิ่มวงเงินสำหรับการกู้ยืมเพื่อสวัสดิการของหน่วยให้เพียงพอ กับความต้องการ และความต้องการให้ผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบภายในหน่วย โดยจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้กู้ยืมเพื่อนำไปใช้คืนหนี้นอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Personal Loans (2018 : เว็บไซต์) ได้ศึกษาการวิจัย หนี้ครัวเรือนโดยเฉลี่ยในสิงคโปร์ สื่อสิงคโปร์ได้เขียนรายงานที่น่าตกใจเกี่ยวกับหนี้ในสิงคโปร์ที่เพิ่มขึ้น ประเด็นสำคัญของหัวข้อนี้คืออย่างแท้จริงเราได้ทำการวิจัยในหัวข้อนี้ละเอียด นักวิเคราะห์ของเราพบว่าหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือนสิงคโปร์อยู่ที่ 55,112 ดอลลาร์สิงคโปร์ต่อคน ข้อมูลที่รวบรวมจากกรม Statics Singapore และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ทำให้เราสามารถเจาะลึกหนี้ครัวเรือนในสิงคโปร์และมองลึกกว่ามูลค่าของตัวเลขทั้งสอง ด้านล่างนี้คุณจะพบกับแนวโน้มที่โดดเด่นที่สุดซึ่งเกิดจากข้อมูลที่มี หนี้ครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อคน \$ 57,637 ยอดรวมหนี้ผู้บริโภครวมของสิงคโปร์ที่โดดเด่น \$ 323 พันล้าน หนี้ที่มีดอกเบี้ยสูงเช่นบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นหนี้ที่เติบโตเร็วที่สุดซึ่ง คิดเป็น + 21.8% ของหนี้สินภาคครัวเรือนทั้งหมด ระดับหนี้ครัวเรือนดูเหมือนจะอยู่ในระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบจากการเติบโตของรายได้ต่ำและค่าครองชีพที่สูงเช่นเกาหลีและสหรัฐอเมริกา หนี้เฉลี่ยของครัวเรือนชาวสิงคโปร์อยู่ที่ประมาณ 57,637 เหรียญสิงคโปร์ ต่อคน ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560 เพิ่มขึ้น 5% จากระดับในปี 2559 ประมาณ 5% โดยเฉลี่ยสินเชื่อบ้านต่อหัวอยู่ที่ S \$ 43,220 ต่อคนคิดเป็นประมาณ 75% ของจำนวนทั้งหมด ยอดรวมสินเชื่อจำนองในสิงคโปร์อยู่ที่ประมาณ 242.6 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560 ซึ่งเพิ่มขึ้น 4% จากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2559 สินเชื่อรถยนต์เฉลี่ยต่อคนในสิงคโปร์อยู่ที่ 1,845 เหรียญสิงคโปร์ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560 คิดเป็นประมาณ 3% ของหนี้ครัวเรือนทั้งหมด อาจเป็นเพราะราคารถยนต์ที่สูงที่สุดในประเทศสินเชื่อรถยนต์ยังไม่ได้รับความนิยมนอกจากคนในท้องถิ่น หนี้บัตรเครดิตเป็นหนี้ประเภทผู้บริโภคที่เติบโตเร็วที่สุดแห่งหนึ่งในสิงคโปร์ จากปี 2009 หนี้บัตรเครดิตและบัตรเครดิต มีการเติบโตที่ประมาณ 8% ต่อปีเมื่อเทียบกับ

7% สำหรับหนี้ครัวเรือนทั้งหมด แนวโน้มนี้เด่นชัดมากขึ้นจนถึงปี 2014 เมื่อหนี้บัตรเครดิตมีการเติบโต 11.1% ต่อปีตั้งแต่ปี 2009 และสินเชื่อส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อหัวของประชากรในสิงคโปร์เป็นประมาณ \$ 10,616 ณ 31 ธ.ค. 2560 ตัวเลขนี้รวมถึงการให้กู้ยืมเงินเช่นเงินกู้ยืมงวดส่วนบุคคล , สินเชื่อบ้านปรับปรุงใหม่ , เงินให้กู้ยืมการศึกษาและเงินให้กู้ยืมโรงจำนำ เช่นเดียวกับบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมในการจัดหาเงินทุนสำหรับความต้องการในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ก่อนปี 2009 สินเชื่อประเภทนี้จะประกอบไปด้วยเพียงประมาณ 15% ของความรับผิดชอบของครัวเรือน ภายในปี 2560 สัดส่วนของมันเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่า 18% จะได้รับหมวดหมู่ที่เติบโตเร็วที่สุดของเงินให้สินเชื่อในสิงคโปร์มีอัตราการเจริญเติบโต 10% จากปี 2009 ถึงปี 2017

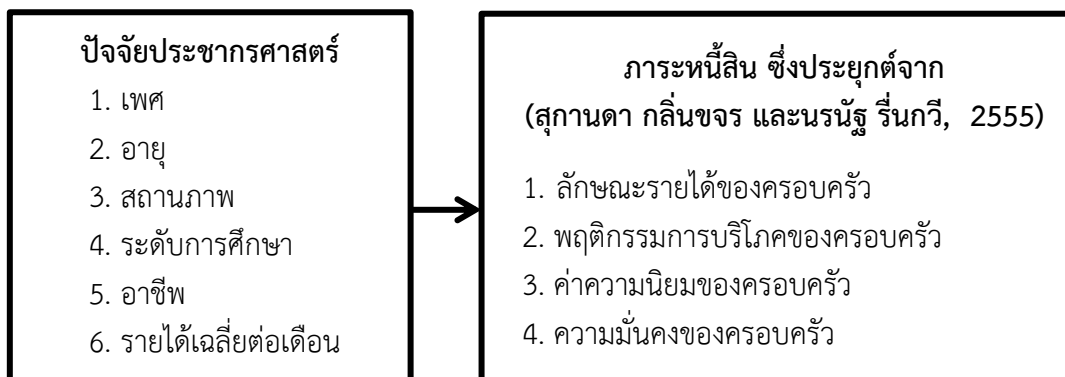
William R. Cline (1982 : เว็บไซต์) ได้ศึกษาเรื่องวิกฤตหนี้ระหว่างประเทศที่ปะทุขึ้นในปีพ.ศ. 2525 ได้คุกคามระบบการเงินของโลก แต่วิกฤตที่เกิดขึ้นทำให้รัฐบาลทั่วทั้งภูมิภาคต้องปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว สำหรับนโยบายในอนาคต ผลตอบแทนที่รับจากการคาดการณ์ครั้งแรกของ Cline นับว่าสำคัญที่สุดในการอธิบายในเวลานั้นและเรียกใช้งานซ้ำอีกครั้งเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผิดพลาด เช่นทุนการบิน (พื้นที่ของอุตสาหกรรมในประเทศอุตสาหกรรม) เขาให้การสำรวจความสำคัญของวรรณกรรมเศรษฐศาสตร์มหัพภาคที่เกิดขึ้นจากวิกฤตหนี้ การศึกษาได้ประเมินผลการดำเนินงานของกลยุทธ์การเงินระหว่างประเทศที่พัฒนาขึ้นซึ่งประสบความสำเร็จในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศและการกู้คืนการเข้าถึงตลาดสินเชื่อของลูกหนี้ แต่ล้มเหลวในการบรรลุการเติบโตของประเทศของลูกหนี้ในช่วงทศวรรษ 1980 การศึกษาทบทวนการปฏิรูปนโยบายและผลการดำเนินงานของเบอร์ดี้ ประเทศในอเมริกาให้การวิเคราะห์ใหม่ของปัญหาหนี้ในปัจจุบันในรัสเซียและแอฟริกา และวิเคราะห์ระดับความอ่อนแอ ของยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการตลาดทุนละตินอเมริกาสู่ปัจจัยต่างๆ เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 52,507 คน (เทศบาลเมืองมหาสารคาม. 2561)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 52,507 คน โดยเปิดตาราง Kreicic และ Morgan (ธานีนท์ ศิลป์จารุ.
2560 : 49) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมี
รายละเอียด ดังนี้

- 2.1. จำแนกจำนวนประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม แยกออกตาม
เขตชุมชน
- 2.2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด จำนวน 385 คน
- 2.3. ทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้สิน
ของชุมชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 5 จำนวนประชาชน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

เขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
เขต 1	26,997	198	140
เขต 2	12,115	89	89
เขต 3	13,395	98	98
รวม	52,507	385	327

ที่มา : เทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (2561 : เทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ท่านมีหนี้สินมาแล้วกี่ปี ท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินใดเป็นแห่งแรก ท่านก่อหนี้สินครั้งแรกเพราะเหตุผลใด ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินกี่แห่ง (รวมบัตรเครดิตเงินสด) ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าใด ท่านชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนจำนวนเท่าใด ท่านชำระหนี้สินด้วยวิธีใด ท่านคาดว่าจะชำระหนี้สินทั้งหมดภายในระยะเวลาที่กี่ปี ลักษณะของรายได้ที่ท่านได้รับเป็นแบบใด ลักษณะของรายรับ - รายจ่ายของท่านเป็นอย่างไร ปัจจุบันท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมหรือไม่ ท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมจำนวนเท่าใดต่อเดือน ท่านมีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือไม่ ปัจจุบันบัตรเครดิตที่ท่านใช้มีจำนวนกี่ใบ ปัจจุบันท่านต้องดูแลรับผิดชอบคนในครอบครัวจำนวนกี่คน ท่านคิดว่าปัญหาหนี้สินทำให้ท่านมีความเครียดในระดับใด

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 21 ข้อ ประกอบด้วย ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว 5 ข้อ ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว 6 ข้อ ด้านค่านิยมของครอบครัว 5 ข้อ และด้านความมั่นคงของครอบครัว 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตามกรอบแนวคิด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญวิจัย เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยค่าที่ได้จากการ Try Out ของค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ระหว่าง (0.327 – 0.604) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (0.594 – 0.795)
2. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้วิธีการ (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.455 – 0.714 (ตารางที่ 26 ภาคผนวก ข)
3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.842 – 0.874 (ตารางที่ 27 ภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปแจกประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 385 ฉบับ โดยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดการแจกแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 1 เดือน โดยเริ่มแจก

แบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2562 – 21 กุมภาพันธ์ 2562 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น จำนวน 347 ฉบับ

3. เมื่อครบกำหนด 21 กุมภาพันธ์ 2562 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมดจำนวน 347 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับแล้ว เพื่อนำมาสำรวจความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหาในแบบสอบถาม ซึ่งมีแบบสอบถามที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 20 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้คัดแบบสอบถามออก จึงมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่าง

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมจากแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลังสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

โดยนำเสนอในรูปแบบตารางคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด. (2541 : 99 - 100)

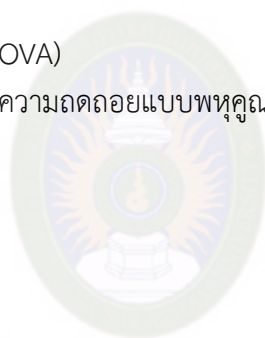
ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1. ร้อยละ (Percentage)
  - 1.2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
  - 2.1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test)
โดยใช้วิธีหาค่าประสิทธิ์เอสฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)
  - 2.2. การหาค่าจำแนกแบบหลายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item Total Correlation
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
  - 3.1. t - test
  - 3.2. F - test (ANOVA)
  - 3.3. การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อใช้ในการนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย คณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง (t – test)
df	แทน ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean of Square)
F	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ (F – distribution)
P – value	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
Adj R2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Constant)
SA	แทน ผลรวมของตัวแปรด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว
SB	แทน ผลรวมของตัวแปรด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว
SC	แทน ผลรวมของตัวแปรด้านค่านิยมของครอบครัว
SD	แทน ผลรวมของตัวแปรด้านความมั่งคั่งของครอบครัว
ST	แทน ผลรวมของตัวแปรทุกด้าน
X1	แทน เพศ
X2	แทน อายุ
X3	แทน สถานภาพ
X4	แทน ระดับการศึกษา
X5	แทน อาชีพ
X6	แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการภาระหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	131	40.10
หญิง	196	59.90
รวม	327	100.00
2. อายุ		
อายุน้อยกว่า 20 ปี	3	0.90
20 – 25 ปี	21	6.40
26 – 30 ปี	30	9.20
31 – 35 ปี	48	14.70
36 – 40 ปี	36	11.00
41 – 45 ปี	80	24.50
46 – 50 ปี	52	15.90
50 ปี ขึ้นไป	57	17.40
รวม	327	100.00

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ		
โสด	51	15.60
สมรส	257	78.60
หม้าย	16	4.90
หย่าร้าง	3	0.90
รวม	327	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	65	19.10
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	45	13.80
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	54	16.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	14	4.30
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	24	7.30
ปริญญาตรี	80	24.50
ปริญญาโท	38	11.60
ปริญญาเอก	7	2.10
รวม	327	100.00
5. อาชีพ		
ข้าราชการ	64	19.60
พนักงานราชการ	17	5.20
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20	6.10
พนักงานบริษัทเอกชน	23	7.00
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	75	22.90
รับจ้างทั่วไป	40	12.20
เกษตรกร	72	22.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	5	1.50
เกษียณอายุ	2	0.60
อื่นๆ โปรดระบุ เช่น พนักงานอัตราจ้าง	9	2.80
รวม	327	100.00

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	85	26.00
10,000 – 15,000 บาท	91	27.80
15,001 – 20,000 บาท	61	18.70
20,001 – 30,000 บาท	39	11.90
30,001 – 40,000 บาท	25	7.60
40,000 บาท ขึ้นไป	26	8.00
รวม	327	100.00
7. สถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน		
บ้านตนเอง	240	73.40
บ้านของบิดา – มารดา	34	10.40
บ้านญาติ/พี่น้อง	6	1.80
บ้านเช่า	32	9.80
บ้านพักสวัสดิการ	15	4.60
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น เพศหญิง (ร้อยละ 59.90) อายุ 41 – 45 ปี (ร้อยละ 24.50) รองลงมา 50 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 17.40) สถานภาพ สมรส (ร้อยละ 78.80) รองลงมา โสด (ร้อยละ 15.60) ระดับการศึกษา ปริญญาตรี (ร้อยละ 24.50) รองลงมา ประถมศึกษา (ร้อยละ 19.90) อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 22.90) รองลงมา เกษตรกร (ร้อยละ 22.00) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท (ร้อยละ 27.80) รองลงมา น้อยกว่า 10,000 (ร้อยละ 26.00) และสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน บ้านตนเอง (ร้อยละ 73.40) รองลงมา บ้านของบิดา – มารดา (ร้อยละ 10.40)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาระหนี้สินของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ท่านมีหนี้สินมาแล้วกี่ปี		
น้อยกว่า 1 ปี	8	2.40
1 – 5 ปี	117	35.80
6 – 10 ปี	115	35.20
11 – 15 ปี	57	17.40
16 – 20 ปี	13	4.00
มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	17	5.20
รวม	327	100.00
2. ท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินใดเป็นแห่งแรก		
สถาบันการเงินของภาครัฐ	223	68.20
สถาบันการเงินของภาคเอกชน	45	13.80
สหกรณ์กรออมทรัพย์	40	12.20
โรงรับจำนำ	4	1.20
แหล่งเงินกู้นอกระบบ	8	2.40
บุคคลทั่วไป เช่น ญาติ เพื่อน	7	2.10
รวม	327	100.00
3. ท่านก่อหนี้สินครั้งแรกเพราะเหตุผลใด		
ที่อยู่อาศัย	97	29.70
ยานพาหนะ	25	7.60
การอุปโภคบริโภค	25	7.60
การศึกษา	58	17.70
การลงทุนธุรกิจ	79	24.20
คำรักษาพยาบาล	6	1.80
รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	27	8.30
อื่นๆ โปรดระบุ	10	3.10
รวม	327	100.00

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการภาระหนี้สินของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินกี่แห่ง (รวมบัตรเครดิตเงินสด)		
1 – 2 แห่ง	156	47.70
3 – 4 แห่ง	133	40.70
5 – 6 แห่ง	35	10.70
6 แห่ง ขึ้นไป	3	0.90
รวม	327	100.00
5. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าใด		
น้อยกว่า 100,000 บาท	57	17.40
100,000 – 300,000 บาท	78	23.90
300,001 – 500,000 บาท	110	33.60
500,001 – 700,000 บาท	42	12.80
700,000 – 900,000 บาท	18	5.50
900,000 บาท ขึ้นไป	22	6.70
รวม	327	100.00
6. ท่านชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนจำนวนเท่าใด		
น้อยกว่า 5,000 บาท	83	25.40
5,000 – 10,000 บาท	155	47.40
10,001 – 15,000 บาท	55	16.80
15,000 บาท ขึ้นไป	34	10.40
รวม	327	100.00
7. ท่านชำระหนี้สินด้วยวิธีใด		
ไปชำระที่เคาน์เตอร์สถาบันการเงิน	102	31.20
หักผ่านบัญชีธนาคาร	112	34.30
ชำระผ่านระบบออนไลน์เคาน์เตอร์เซอร์วิส	31	9.50
ฝากญาติหรือคนรู้จักไปชำระ	8	2.40
ชำระหลายรูปแบบ	74	22.60
รวม	327	100.00

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการภาระหนี้สินของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. ท่านคาดว่าจะชำระหนี้สินทั้งหมดภายในระยะเวลาที่ปี		
ภายใน 1 ปี	24	7.30
2 – 5 ปี	93	28.40
6 – 10 ปี	93	28.40
10 ปีขึ้นไป	117	35.80
รวม	327	100.00
9. ลักษณะของรายได้ที่ท่านได้รับเป็นแบบใด		
แบบรายวัน	94	28.70
แบบรายสัปดาห์	30	9.20
แบบรายเดือน	150	45.90
ไม่แน่นอน	53	16.20
รวม	327	100.00
10. ลักษณะของรายรับ – รายจ่ายของท่านเป็นอย่างไร		
รายรับมากกว่ารายจ่าย	93	28.40
รายรับเท่ากับรายจ่าย	86	26.30
รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	148	45.30
รวม	327	100.00
11. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมหรือไม่		
มีรายได้จากอาชีพเสริม	217	66.37
ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม	110	33.63
รวม	327	100.00
12. ท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมจำนวนเท่าใดต่อเดือน		
0 บาท	110	33.60
น้อยกว่า 1,000 บาท	8	2.40
1,000 – 2,000 บาท	86	26.30
2,001 – 3,000 บาท	46	14.10
3,001 – 4,000 บาท	30	9.20
4,000 บาท ขึ้นไป	47	14.40
รวม	327	100.00

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการภาระหนี้สินของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13. ท่านมีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือไม่		
มีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต	139	42.50
ไม่มีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต	188	57.50
รวม	327	100.00
14. ปัจจุบันบัตรเครดิตที่ท่านใช้มีจำนวนกี่ใบ		
ไม่ได้ใช้บัตรเครดิต	188	57.50
1 - 2 ใบ	59	18.10
3 - 4 ใบ	55	16.80
5 - 6 ใบ	17	5.20
7 ใบ ขึ้นไป	8	2.40
รวม	327	100.00
15. ปัจจุบันท่านต้องดูแลรับผิดชอบคนในครอบครัว จำนวนกี่คน		
ไม่มี	17	5.20
1 คน	28	8.60
2 - 3 คน	131	40.10
4 - 5 คน	91	27.80
มากกว่า 5 คน	60	18.30
รวม	327	100.00
16. ท่านคิดว่าปัญหาหนี้สินทำให้ท่านมีความเครียด ในระดับใด		
มากที่สุด	85	26.00
มาก	103	31.50
ปานกลาง	100	30.60
น้อย	39	11.90
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่ มีหนี้สินมาแล้ว 1 - 5 ปี (ร้อยละ 35.80) รองลงมา 6 - 10 ปี (ร้อยละ 35.20) ท่านเป็นหนี้จาก สถาบันการเงินใดเป็นแห่งแรก สถาบันการเงินของภาครัฐ (ร้อยละ 68.20) รองลงมา สถาบันการเงิน ของภาคเอกชน (ร้อยละ 13.80) ท่านก่อหนี้สินครั้งแรกเพราะเหตุผลใด ที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 29.70)

รองลงมา การลงทุนธุรกิจ (ร้อยละ 24.20) ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจากสถาบันการเงินกี่แห่ง (รวมบัตรเครดิตเงินสด) 1 – 2 แห่ง (ร้อยละ 47.70) รองลงมา 3 – 4 แห่ง (ร้อยละ 40.70) ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าใด 300,001 – 500,000 บาท (ร้อยละ 33.60) รองลงมา 100,000 – 000,000 บาท (ร้อยละ 23.90) ท่านชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนจำนวนเท่าใด 5,001 – 10,000 บาท (ร้อยละ 47.40) รองลงมา น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 25.40) ท่านชำระหนี้สินด้วยวิธีใด หักผ่านบัญชีธนาคาร (ร้อยละ 34.30) รองลงมา ไปชำระที่เคาน์เตอร์สถาบันการเงิน (ร้อยละ 31.20) ท่านคาดว่าจะชำระหนี้สินทั้งหมดภายในระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 35.80) รองลงมา 6 – 10 ปี และ 2 – 5 ปี (ร้อยละ 28.40) ลักษณะของรายได้ที่ท่านได้รับในปัจจุบันเป็นแบบรายเดือน (ร้อยละ 45.90) รองลงมา แบบรายวัน (ร้อยละ 28.70) ลักษณะของรายรับ – รายจ่ายของท่านเป็นอย่างไร รายรับน้อยกว่ารายจ่าย (ร้อยละ 45.30) รองลงมา รายรับมากกว่ารายจ่าย (ร้อยละ 28.40) ปัจจุบันท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมหรือไม่ มีรายได้จากอาชีพเสริม (ร้อยละ 58.10) รองลงมา ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม (ร้อยละ 41.90) ท่านมีรายได้จากอาชีพเสริมจำนวนเท่าใดต่อเดือน 0 บาท (ร้อยละ 33.60) รองลงมา 1,000 – 2,000 บาท (ร้อยละ 26.30) ท่านมีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือไม่ ไม่มีใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต (ร้อยละ 57.50) รองลงมา มีการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต (ร้อยละ 42.50) ปัจจุบันบัตรเครดิตที่ท่านใช้มีจำนวนกี่ใบ ไม่ได้ใช้บัตรเครดิต (ร้อยละ 57.50) รองลงมา 1 – 2 ใบ (ร้อยละ 18.30) ปัจจุบันท่านต้องดูแลรับผิดชอบคนในครอบครัวจำนวนกี่คน 2 – 3 คน (ร้อยละ 40.10) รองลงมา 4 – 5 คน (ร้อยละ 27.80) ท่านคิดว่าปัญหาหนี้สินทำให้ท่านมีความเครียดในระดับใด มาก (ร้อยละ 31.50) รองลงมา ปานกลาง (ร้อยละ 30.60)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นรายด้าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	4.00	0.65	มาก
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	3.96	0.64	มาก
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	3.74	0.74	มาก
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	4.10	0.68	มาก
โดยรวม	3.95	0.55	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็น ด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความมั่นคงของครอบครัว ($\bar{X} = 4.10$) ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ($\bar{X} = 4.00$) และด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ($\bar{X} = 3.96$)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน (ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของท่าน จะทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้	4.24	0.89	มาก
2. เมื่อท่านมีรายได้เข้ามา ท่านจะจัดสรรรายได้ก่อนนำไปใช้อยู่เสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะช่วยลดภาระหนี้ของท่านได้	4.15	0.79	มาก
3. ท่านเชื่อว่าการนำข้อมูลรายได้มาบันทึกจะช่วยให้คุณทราบถึงรายได้คงเหลือที่แท้จริง และทำให้ท่านสามารถจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น	4.06	0.81	มาก
4. เมื่อท่านมีรายได้เข้ามา ท่านจะนำรายได้นั้นๆ ไปจัดสรร ในการออมก่อนเสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการออมจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สิน	3.81	0.90	มาก
5. รายได้ที่ท่านได้รับในปัจจุบันไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ท่านก่อหนี้สินเพิ่มขึ้น	3.76	1.08	มาก
โดยรวม	4.00	0.65	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็น ด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของท่าน จะทำให้ท่าน มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินได้ ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อท่านมี รายได้เข้ามา ท่านจะจัดสรรรายได้ก่อนนำไปใช้อยู่เสมอ เพราะท่านเชื่อว่าการจัดสรรรายได้ให้ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะช่วยลดภาระหนี้ของท่านได้ ($\bar{X} = 4.26$) และท่านเชื่อว่าการนำข้อมูลรายได้ มาบันทึกจะช่วยให้คุณทราบถึงรายได้คงเหลือที่แท้จริง และทำให้ท่านสามารถจัดสรรรายได้ให้ เพียงพอกับค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.09$)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน (ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อว่าการวางแผนเกี่ยวกับการอุปโภคและบริโภคที่ดีของทุกคนในครอบครัว จะช่วยลดปัญหาด้านหนี้สิน	3.93	0.99	มาก
2. ท่านควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและพยายามลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	3.98	0.85	มาก
3. ท่านมีการคิดอย่างไตร่ตรองในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งท่านจะคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับ	3.95	0.92	มาก
4. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐาน โดยพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า เช่น เครื่องหมาย ออย. หรือ มอก. เป็นต้น	3.83	0.93	มาก
5. ท่านจะนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด มาเรียงลำดับตามความสำคัญของค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายก่อนเสมอ	3.99	0.93	มาก
6. ท่านเชื่อว่าการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และเป็นการสร้างวินัยการใช้เงินที่ดีให้แก่ท่านอีกด้วย	4.11	0.95	มาก
โดยรวม	3.96	0.64	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านเชื่อว่าการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และเป็นการสร้างวินัยการใช้เงินที่ดีให้แก่ท่านอีกด้วย ($\bar{X} = 4.11$) ท่านจะนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด มาเรียงลำดับตามความสำคัญของค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายก่อนเสมอ ($\bar{X} = 3.99$) และท่านควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและพยายามลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านค่านิยมของครอบครัว)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน (ด้านค่านิยมของครอบครัว)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ตามคำบอกเล่าจากญาติ พี่น้อง หรือคนสนิท เพราะท่านเชื่อว่าจะได้รับสินค้าและบริการที่ดีจริง	3.87	1.06	มาก
2. ท่านเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้สอบถามความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพราะเชื่อว่าท่านได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับทุกคนในครอบครัวของท่านแล้ว	3.78	0.92	มาก
3. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ในช่วงที่สินค้ามีการจัดโปรโมชั่น เช่น การส่งชิงโชค การลดราคาและการแจกของแถมอยู่เสมอ	3.90	0.97	มาก
4. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ จากสื่อโฆษณา ทางวิทยุ ทีวี และสื่อทางอินเทอร์เน็ตอยู่เสมอ	3.54	1.00	มาก
5. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่มียี่ห้อดัง และเลือกบริโภคสินค้าตามกระแสความนิยมของสังคมเพราะเชื่อว่าสินค้านั้นมีความคุ้มค่ากับเงินที่ท่านจ่ายไป	3.58	1.02	มาก
โดยรวม	3.74	0.74	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ในช่วงที่สินค้ามีการจัดโปรโมชั่น เช่น การส่งชิงโชค การลดราคาและการแจกของแถมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.90$) ท่านตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ตามคำบอกเล่าจากญาติ พี่น้อง หรือคนสนิท เพราะท่านเชื่อว่าจะได้รับสินค้าและบริการที่ดีจริง ($\bar{X} = 3.87$) และท่านเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้สอบถามความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพราะเชื่อว่าท่านได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับทุกคนในครอบครัวของท่านแล้ว ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ด้านความมั่นคงของครอบครัว)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน (ด้านความมั่นคงของครอบครัว)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อว่าการวางแผนและการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่าย จะทำให้ท่านใช้เงินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินเพิ่มมากขึ้น	3.97	1.00	มาก
2. หากทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมในการวางแผนรายรับและรายจ่ายของครอบครัว จะส่งผลให้ครอบครัวของท่านมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และทำให้ภาระหนี้สินในครอบครัวลดลง	4.03	0.88	มาก
3. ท่านคิดว่าภาระหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน และรถยนต์ ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้กับท่านและครอบครัว	4.08	0.88	มาก
4. ท่านเชื่อว่าการออมเงินเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นคงและทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านดียิ่งขึ้น	4.28	0.87	มาก
5. ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อลดภาระหนี้สินในครอบครัวท่าน	4.13	0.85	มาก
โดยรวม	4.10	0.68	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านเชื่อว่าการออมเงินเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นคงและทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.28$) ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อลดภาระหนี้สินในครอบครัวท่าน ($\bar{X} = 4.13$) และท่านคิดว่าภาระหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน และรถยนต์ ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้กับท่านและครอบครัว ($\bar{X} = 4.08$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน

4.1 เพศ

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	ชาย		หญิง		t	p-value
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	4.06	0.68	3.97	0.64	1.21	0.227
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	4.06	0.64	3.89	0.63	2.43	0.016*
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	3.96	0.66	3.59	0.75	4.50	0.000*
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	4.21	0.60	4.02	0.72	2.47	0.014*
โดยรวม	4.07	0.49	3.87	0.56	3.34	0.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของ
ครอบครัว ไม่แตกต่างกัน สำหรับ โดยรวม ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยม
ของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ภาระหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 อายุ

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อายุ แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	13.193	1.885	4.669	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	128.783	0.404		
	รวม	326	141.976			
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	11.571	1.653	4.284	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	123.083	0.386		
	รวม	326	134.654			
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	18.183	2.598	5.130	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	161.507	0.506		
	รวม	326	179.689			
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	5.318	0.760	1.657	0.119
	ภายในกลุ่ม	319	146.269	0.459		
	รวม	326	151.586			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	7	8.437	1.205	4.260	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	90.255	0.283		
	รวม	326	98.692			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 14 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว ไม่แตกต่างกัน สำหรับ โดยรวม ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 สถานภาพ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	1.275	0.425	0.976	0.404
	ภายในกลุ่ม	323	140.701	0.436		
	รวม	326	141.976			
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.377	0.126	0.302	0.824
	ภายในกลุ่ม	323	134.277	0.416		
	รวม	326	134.654			
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	7.265	2.422	4.536	0.004*
	ภายในกลุ่ม	323	172.424	0.534		
	รวม	326	179.689			
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.510	0.170	0.364	0.779
	ภายในกลุ่ม	323	151.076	0.468		
	รวม	326	151.586			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.316	0.105	0.346	0.792
	ภายในกลุ่ม	323	98.376	0.305		
	รวม	326	98.692			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว ไม่แตกต่างกัน สำหรับ ด้านค่านิยมของครอบครัว มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ระดับการศึกษา

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	21.379	3.054	8.079	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	120.597	0.378		
	รวม	326	141.976			
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	14.219	2.031	5.380	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	120.435	0.378		
	รวม	326	143.654			
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	36.255	5.179	11.519	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	143.434	0.450		
	รวม	326	179.689			
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	7	15.149	2.164	5.060	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	136.437	0.428		
	รวม	326	151.586			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	7	17.468	2.495	9.801	0.000*
	ภายในกลุ่ม	319	81.224	0.255		
	รวม	326	98.692			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 อาชีพ

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อาชีพ แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	9	39.046	4.338	13.361	0.000*
	ภายในกลุ่ม	317	102.930	0.325		
	รวม	326	141.976			
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	9	21.560	2.396	6.715	0.000*
	ภายในกลุ่ม	317	113.094	0.357		
	รวม	326	134.654			
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	9	39.621	4.402	9.963	0.000*
	ภายในกลุ่ม	317	140.068	0.442		
	รวม	326	179.689			
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	9	40.582	4.509	12.877	0.000*
	ภายในกลุ่ม	317	111.004	0.350		
	รวม	326	151.586			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	9	28.409	3.157	14.237	0.000*
	ภายในกลุ่ม	317	70.284	0.222		
	รวม	326	98.692			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 17 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และ ด้านความมั่นคงของครอบครัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	5	13.477	2.695	6.733	0.000*
	ภายในกลุ่ม	321	128.499	0.400		
	รวม	326	141.176			
2. ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	5	9.003	1.801	4.600	0.000*
	ภายในกลุ่ม	321	125.651	0.391		
	รวม	326	134.654			
3. ด้านค่านิยมของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	5	9.528	1.906	3.595	0.004*
	ภายในกลุ่ม	321	170.161	0.530		
	รวม	326	179.689			
4. ด้านความมั่นคงของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	5	13.541	2.708	6.298	0.000*
	ภายในกลุ่ม	321	138.045	0.430		
	รวม	326	151.586			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	10.352	2.070	7.523	0.000*
	ภายในกลุ่ม	321	88.340	0.275		
	รวม	326	98.692			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 18 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน โดยรวม ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และด้านความมั่นคงของครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05

ตอนที่ 5 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว ด้านค่านิยมของครอบครัว และ ด้านความมั่นคงของครอบครัว

ตารางที่ 19 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ	ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว (SA)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
	ค่าคงที่ (a)	3.478		
เพศ (X1)	-0.108	0.079	-1.360	0.175
อายุ (X2)	0.078	0.023	3.421	0.001*
สถานภาพ (X3)	0.011	0.095	0.121	0.904
ระดับการศึกษา (X4)	0.031	0.026	1.189	0.235
อาชีพ (X5)	0.038	0.023	1.626	0.105
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6)	-0.017	0.033	-0.515	0.607

F = 3.377 p = 0.003 Adj R² = 0.042

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 19 พบว่า อายุ (X2) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว (SA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ เพศ (X1) สถานภาพ (X3) ระดับการศึกษา (X4) อาชีพ (X5) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6) ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว (SA) เมื่อนำ อายุ (X2) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว (SA)

ตารางที่ 20 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยอายุของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปรอิสระ	ด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว		t	p-value
	(SA)			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	3.721	0.111	33.4074	0.000*
อายุ (X2)	0.044	0.019	2.298	0.022*
F = 5.282 p = 0.022 Adj R ² = 0.013				

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 20 พบว่า เมื่อนำ อายุ (X2) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านลักษณะรายได้ของครอบครัว ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.013

$$SA = 3.721 + 0.044 (X2)$$

ตารางที่ 21 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ	ด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว (SB)		t	p-value
	(SB)			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	4.327	0.284	15.261	0.000*
เพศ (X1)	-0.153	0.077	-1.991	0.047*
อายุ (X2)	0.055	0.022	2.518	0.012*
สถานภาพ (X3)	-0.198	0.092	-2.148	0.032*
ระดับการศึกษา (X4)	-0.059	0.025	-2.355	0.019*
อาชีพ (X5)	0.013	0.022	0.576	0.565
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6)	0.047	0.031	1.503	0.134
F = 4.164 p = 0.000 Adj R ² = 0.055				

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 21 พบว่า เพศ (X1) อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว (SB) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ อาชีพ (X5) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6) ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว (SB) เมื่อนำ เพศ (X1) อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว (SB)

ตารางที่ 22 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปรอิสระ	ด้านพฤติกรรมการบริโภค ของครอบครัว (SB)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน		
	ค่าคงที่ (a)	4.447		
เพศ (X1)	-0.139	0.072	-1.932	0.054*
อายุ (X2)	0.057	0.022	2.586	0.002*
สถานภาพ (X3)	-0.203	0.085	-2.379	0.018*
ระดับการศึกษา (X4)	-0.047	0.016	-2.893	0.004*
F = 5.671 p = 0.000 Adj R ² = 0.054				

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 22 พบว่า เมื่อนำ เพศ (X1) อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านพฤติกรรมการบริโภคของครอบครัว (SB) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.054

$$SB = 4.447 + -0.139 (X1) + 0.057 (X2) + -0.203 (X3) + -0.047 (X4)$$

ตารางที่ 23 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านค่านิยมของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ	ด้านค่านิยมของครอบครัว		t	p-value
	(SC)			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	4.763	0.312	15.289	0.000*
เพศ (X1)	-0.231	0.084	-2.739	0.007*
อายุ (X2)	0.132	0.024	5.458	0.000*
สถานภาพ (X3)	-0.512	0.101	-5.063	0.000*
ระดับการศึกษา (X4)	-0.048	0.028	-1.738	0.083
อาชีพ (X5)	-0.040	0.025	-1.607	0.109
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6)	-0.010	0.035	-0.303	0.762

F = 10.212 p = 0.000 Adj R² = 0.145

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 23 พบว่า เพศ (X1) อายุ (X2) และสถานภาพ (X3) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านค่านิยมของครอบครัว (SC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับระดับการศึกษา (X4) อาชีพ (X5) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6) ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านค่านิยมของครอบครัว (SC) เมื่อนำ เพศ (X1) อายุ (X2) และสถานภาพ (X3) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านค่านิยมของครอบครัว (SC)

ตารางที่ 24 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ และสถานภาพของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปรอิสระ	ด้านค่านิยมของครอบครัว		t	p-value
	(SC)			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	4.280	0.198	21.575	0.000*
เพศ (X1)	-0.278	0.079	-3.513	0.001*
อายุ (X2)	0.131	0.024	5.467	0.000*
สถานภาพ (X3)	-0.429	0.092	-4.652	0.000*

F = 18.945 p = 0.000 Adj R² = 0.142

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 24 พบว่า เมื่อนำ เพศ (X1) อายุ (X2) และสถานภาพ (X3) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านค่านิยมของครอบครัว (SC) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.142

$$SC = 4.280 + -0.278 (X1) + 0.131 (X2) + -0.429 (X3)$$

ตารางที่ 25 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน ด้านความมั่นคงของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ	ด้านความมั่นคงของครอบครัว (SD)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	4.737	0.302	15.689	0.000*
เพศ (X1)	-0.152	0.082	-1.860	0.064
อายุ (X2)	0.047	0.023	2.023	0.044*
สถานภาพ (X3)	-0.202	0.098	-2.061	0.040*
ระดับการศึกษา (X4)	-0.058	0.027	-2.161	0.031*
อาชีพ (X5)	-0.005	0.024	-0.211	0.833
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6)	-0.005	0.034	-0.142	0.887
F = 3.750 p = 0.001 Adj R ² = 0.048				

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 25 พบว่า อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านความมั่นคงของครอบครัว (SD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ เพศ (X1) อาชีพ (X5) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X6) ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านความมั่นคงของครอบครัว (SD) เมื่อนำ อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านความมั่นคงของครอบครัว (SD)

ตารางที่ 26 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปรอิสระ	ด้านความมั่นคงของครอบครัว		t	p-value
	(SD)			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	4.693	0.221	21.231	0.000*
อายุ (X2)	0.047	0.023	2.018	0.044*
สถานภาพ (X3)	-0.195	0.091	-2.155	0.032*
ระดับการศึกษา (X4)	-0.056	0.017	-3.287	0.001*
F = 5.646 p = 0.000 Adj R ² = 0.054				

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 26 พบว่า เมื่อนำ อายุ (X2) สถานภาพ (X3) และระดับการศึกษา (X4) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของด้านความมั่นคงของครอบครัว (SD) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.054

$$SB = 4.693 + 0.047 (X2) + -0.195 (X3) + -0.056 (X4)$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY